

BELEIDSPLAN 2026-2030

Linx+

Voorwoord

Beste Lezer,
Beste Vrijwilliger,

Linx+ staat vandaag op eigen benen en wordt volwassen. De evolutie naar een eengemaakte structuur stond centraal in ons Beleidsplan 2021-2025 en werd inmiddels gerealiseerd. Dit was geen gemakkelijke oefening maar wel een noodzakelijke.

Het volwassen worden betekent ook dat we met een nieuw Beleidsplan 2026-2030 nieuwe uitdagingen aangaan.

En dit Beleidsplan heb je nu in handen. Hier is opnieuw hard en lang aan gewerkt, samen met bestuurders, collega's en vrijwilligers én met ondersteuning van externe experts. We hebben onze missie en visie tegen het licht gehouden, onze strategische en operationele doelen samen bepaald en onze Raad van Bestuur gediversifieerd.

Huidig Beleidsplan zal ons helpen om nog meer dan vroeger de diverse maatschappelijke uitdagingen aan te gaan en met een sociaal-cultureel aanbod de mensen en dus de samenleving te versterken en zo onze democratie te verdedigen. Onze wortels liggen in de socialistische arbeidersbeweging en onze waarden van solidariteit, gelijkheid, rechtvaardigheid en democratie blijven ons kompas. Het verdedigen van deze waarden wordt almaar urgenter. Het is aan Linx+ om hierin een belangrijke rol op te nemen. Mensen verbinden in hun vrije tijd en samen deze waarden koesteren en beleven kan op vele manieren.

Hoe? Dat lees je in dit Beleidsplan.

Veel leesplezier.

Caroline Copers
Afgevaardigd Bestuurder Linx+

Inleiding

Linx+ heeft een uitgebreide expertise in het sociaal-cultureel vertalen van thema's uit de sociale geschiedenis en de hedendaagse sociale strijd naar laagdrempelige activiteiten. We doen dit voor een breed publiek vanuit onze kernwaarden: solidariteit, gelijkheid, democratie en rechtvaardigheid. Samen met onze vrijwilligers-kernen vormen we een breed netwerk dat bijdraagt aan een solidaire en inclusieve samenleving.

In dit beleidsplan blikken we vooruit naar hoe we ons de komende jaren binnen het maatschappelijk middenveld verder willen profileren. De vooropgestelde plannen maken deel uit van een uitgebreid beleidsplanningsproces dat we het afgelopen jaar liepen. We stelden een beleidsplanningsgroep samen, toetsten breder af en legden zo de puzzel van een consistent beleidsplan. We bouwden hierbij verder op de krijtlijnen die in de afgelopen jaren werden uitgezet. We maakten werk van een eengemaakte vzw, een eengemaakt team, stemden onze praktijken en acties nauwer af op het decreet sociaal-cultureel werk, namen onze vrijwilligers actiever mee in dat proces en bouwden ons zakelijk beleid verder uit met onder andere een vernieuwd bestuur afgestemd op de noden van Linx+. Dit beleidsplan bestaat uit 4 delen, zoals aangegeven in de richtlijnen van de Administratie en vormen de vertaalslag van de 11 beoordelingscriteria.

1. Inhoudelijk beleid

Waar we vanuit onze verscherpte missie en visie en onze scherper afgelijnde doelgroep de maatschappelijke kwesties onderzochten die we willen aankaarten. We keken ook kritisch naar de eigen werking en geven aan hoe we zorgden voor inspraak en betrokkenheid en hoe we omgaan met de aanbeveling uit het de visitatiecommissie. Vanuit de gekozen beleidsuitdagingen en de bestaande waardevolle praktijken stelden we een doelstellingenkader samen waarin we de linken legden naar de rollen en functies. Verder geven we ook inkijk in ons participatiebeleid en vrijwilligersbeleid en waar en wanneer je Linx+ aan het werk kan zien.

2. Zakelijk beleid

Binnen dit onderdeel geven we inkijk in onze processen achter de schermen met een uitgebreid overzicht van ons personeelsbeleid en interne organisatie, communicatiebeleid, kwaliteitszorg, de

interne organisatiestructuur en hoe we de principes van goed bestuur toepassen.

3. Financieel beleid

In dit onderdeel gaan we dieper in op de afstemming tussen inhoudelijk beleid en zakelijke aanpak, geven we mee hoe we werken aan een financieel gezond beleid, hoe we onze meerjarenbegroting inschatten en geven we meer uitleg bij het gevraagde subsidiebedrag.

4. Beoordelingscriteria

Bij de beoordelingscriteria geven we beknopt weer welke antwoorden we geven op de verschillende criteria en waar de lezer terecht kan voor meer diepgaande informatie.

Deze elementen worden ook verder aangevuld met volgende documenten:

1. Formulier van de subsidievoorwaarden
2. Overzicht van de personeelsgegevens en werkingsgegevens
3. Managementsamenvatting
4. Financieel sjabloon met de meerjarenbegroting, kerngegevens en cijfers over financiën en personeel.

Dit beleidsplan vormt voor de komende jaren onze leidraad voor de verdere uitbouw van de werking van Linx+.

Aanpak van het beleidsplanningsproces

In de afgelopen jaren heeft Linx+ heel hard ingezet op de uitbouw van een eengemaakt team met een afgestemd inhoudelijk en zakelijk beleid, groei in sociaal-cultureel handelen en een doelstellingenkader afgestemd op het decreet. We voelden echter aan dat we nog werk hadden aan ons publieksbereik en een duidelijkere finaliteit en focus om impact in de samenleving te genereren. Dit was ook de feedback en aanbeveling die we kregen van de visitatiecommissie: een meer gedragen beleid en aanpak uit te werken om zowel ons publieksbereik te verbreden alsook specifieke doelgroepen te bereiken, met heldere doelen die achteraf ook getoetst kunnen worden. Deze elementen vormen de kern van dit beleidsplan.

De beleidsplanningsgroep aan de slag

We namen de feedback van de visitatiecommissie ter harte, net als de andere elementen en verbeteringsuggesties om in het najaar van 2023 te starten met het beleidsplanningsproces. We stelden een actieplan op en verzamelden een werkgroep die van het bestuur het mandaat kreeg om dit proces uit te werken. Binnen de werkgroep was er vertegenwoordiging van Bestuurders, medewerkers, lokale vrijwilligers en externe stakeholders. We keken ook bewust naar verdeling van gender, leeftijd en zicht op het raderwerk van Linx+ of de blik van buitenaf.

De beleidsplanningsgroep zocht antwoorden en invullingen op volgende thema's:

- Staan onze missie en visie in opdracht van het decreet?
- Welke maatschappelijke evoluties stellen we vast en welke vormen kansen en uitdagingen?
- Vanuit welk maatschappelijk probleem nemen we als Linx+ onze rol op in het civiel perspectief?
- Wat is onze beoogde/bestaande doelgroep? Hoe onderscheidt die zich van andere organisaties?
- Hoe zetten we de rollen en functies in om onze beoogde impact te bereiken?
- Hoe vertalen we dit in een doelstellingenkader?
- Wat is de plaats en rol van onze vrijwilligers en lokale groepen in dit geheel?
- Hoe verhouden we ons tot andere organisaties en waar liggen de kansen?
- Hoe vertalen we onze plannen in een professioneel en integer zakelijk beleid?

Het beleidsplanningsproces werd mee ondersteund door S&L waardoor we ons tijdens de werkgroepmomenten konden focussen op de inhoud

van het overleg en de procesbegeleiding uit handen konden geven. De ondersteuning bestond verder uit feedback geven over het traject en de maximale participatie en betrokkenheid bewaken. De ondersteuning vormde ook een klankbord voor ideeën en suggesties en zorgde ervoor dat we in discussies of bij twijfel het einddoel voor ogen konden houden. Deze een-op-een ondersteuning werd aangevuld met vormingsmomenten rond vrijwilligersbeleid, laborol, politiserend werken en participatiebeleid via Socius en de uitwisseling en ondersteuning van De Federatie.

De stem van de achterban en andere stakeholders

Om ook de stem van onze lokale achterban mee te hebben, organiseerden we Maak-het-mee-babbels en namen we een uitgebreide stakeholdersbevraging af naar zowel onze vrijwilligers, deelnemers, ons scw- en ABVV-netwerk en andere interessante partners en stakeholders. Input uit deze bevragingen die we al onmiddellijk konden toepassen op onze werking werd opgenomen en uitgerold in de werking vandaag. Met het volledige Linx+ team maakten we een uitgebreide SWOT-analyse en op basis van een voorstel van het doelstellingenkader maakten we een reeks droomoefeningen die de invulling van de indicatoren en praktijken verder aanvulden. Met deze inzichten en resultaten gingen we aan de slag om de beleidslijnen voor de komende periode uit te tekenen tot een gedragen geheel. We legden de voortgang van het beleidsplanningsproces regelmatig voor aan het team, een aantal vrijwilligers en het Bestuur dat de finale goedkeuring gaf op de AV van 3 december 2024.

In de loop van 2025 organiseren we verschillende contact- en infomomenten om het beleidsplan toe te lichten en gedragenheid te creëren.

Deel 1 – Inhoudelijk beleid

Onze missie, visie en doelgroep

In lijn met onze denkoefening tijdens het beleidsplanningsproces hebben we onze missie lichtjes aangepast door het element **sociale strijd** een plek te geven. Dit element vormt voor Linx+ het uitgangspunt van onze rol in het maatschappelijk middenveld.

Missie

Linx+ bouwt met een sociaal-cultureel aanbod aan een warm netwerk dat de samenleving versterkt en mensen inspireert om hun plek te vinden in de sociale strijd.

Door samen met onze vrijwilligers zinvolle en creatieve vrijetijdsactiviteiten te organiseren, geven we mensen de kans om hun talenten te ontplooiën en zich met elkaar te verbinden. Op voet van gelijkheid en met rechtvaardige toegang voor iedereen.

Vanuit de sociale geschiedenis bieden we inspiratie om vandaag en morgen de democratie te blijven maken en bewaken. We brengen de verhalen van gewone mensen die samen iets groots maken. Een boost voor hun eigen identiteit en welzijn, een bouwsteen voor een menselijke maatschappij.

Maak het mee!

Visie

Iedereen vindt een plek in de sociale strijd

Linx+ creëert een omgeving waar iedereen een rol kan spelen in de sociale strijd voor een rechtvaardige en solidaire samenleving. Wij zijn geworteld in de socialistische arbeidersbeweging, een beweging die altijd heeft gestreden voor solidariteit, rechtvaardigheid, gelijkheid en democratie – nog steeds onze vier kernwaarden.

Strijd betekent voor ons niet altijd letterlijk op de barricades staan, maar juist het verbinden van

mensen en het samen opkomen voor gedeelde idealen. Het gaat om je uitspreken tegen onrecht en samen oplossingen zoeken. Het is deze vorm van strijd – die zowel verbindend als krachtig is – die we blijven voeren. Want die strijd is nog lang niet gestreden. Vandaag zien we nog steeds ongelijkheid, uitsluiting en polarisatie. Daarom blijven wij, net als de arbeidersbeweging van toen en vandaag, onvermoeibaar werken aan een betere samenleving waarin iedereen een plek vindt om mee te strijden voor verandering.

Onze activiteiten – of het nu gaat om creatief handwerk, sociale fotografie of het verzet tegen onrecht – geven mensen ook naast de werkvloer in hun vrije tijd de kans om samen te komen, de krachten te bundelen en alternatieven te zoeken. We gebruiken de kracht van sociale geschiedenis om te inspireren, maar richten ons ook op de strijd van vandaag. Of het nu gaat om gelijkheid op de werkvloer, de strijd tegen polarisatie, of de verdediging van democratische rechten: wij bieden een platform waar elke stem telt en elke bijdrage een verschil maakt.

Verbinding en inspiratie door sociale geschiedenis

Wij koesteren de verhalen van de arbeidersbeweging en de brede sociale strijd, omdat ze ons tonen hoe collectieve actie echte verandering kan brengen. Deze verhalen vormen de basis van onze werking, en we gebruiken ze om vandaag bewustzijn te creëren. Bij Linx+ geloven we dat echte verandering begint bij de mensen zelf. Iedereen kan bijdragen aan een toekomst waarin rechtvaardigheid geen ideaal is, maar een realiteit voor iedereen.

Cultuur als expressie van verhalen van strijd en solidariteit

Door middel van culturele expressie verkennen we de onzichtbare strijd, brengen we verhalen van gewone mensen in beeld, en nodigen we uit tot dialoog. Onze culturele projecten versterken het

bewustzijn van maatschappelijke problemen en zetten aan tot actie.

De strijd om tijd

De strijd voor meer vrije tijd is altijd een centraal thema geweest in de arbeidersbeweging. De historische '3x8' – acht uur werken, acht uur rusten, acht uur vrije tijd – was een cruciale overwinning die niet alleen betere werkomstandigheden bracht, maar ook ruimte voor persoonlijke en sociale ontplooiing. Toch is deze strijd nog niet voorbij. De druk op onze tijd blijft toenemen, met langere werkuren en een vervagende grens tussen werk en privéleven door de digitalisering. Bij Linx+ erkennen we dat de strijd om arbeidsduurvermindering ook een strijd is voor meer vrije tijd – een tijd waarin mensen de ruimte krijgen om zichzelf te ontwikkelen, te verbinden met anderen en deel te nemen aan maatschappelijke initiatieven. Want vrije tijd is geen luxe, maar een fundamenteel recht voor iedereen.

Ruimte voor de mens

In onze samenleving is de prestatiedruk op mensen erg hoog, en de digitalisering versterkt dit nog. Mensen zijn in ons systeem een productiemiddel dat bijdraagt aan de economie. Zowel maatschappelijk als op de werkvloer wordt de mens als persoon soms vergeten. Linx+ gelooft dat het sociaaleconomisch systeem in dienst moet staan van de mens, en niet omgekeerd. We thematiseren deconnectie, balans tussen arbeid en vrije tijd, zinvolle arbeid en aandacht voor impact van het systeem op de mens. De waarde van ambacht en maken met je handen is hiermee verbonden. Ambachtelijk werk geeft niet alleen rust, maar ook de mogelijkheid om op een diepere manier contact te maken met anderen en fierheid te vinden in wat je maakt. Het is een vorm van verzet tegen de vreemding die ons systeem en de digitalisering met zich meebrengen.

Waardering voor ieders bijdrage

In een samenleving die ruimte maakt voor de mens, wordt ook ieders bijdrage gewaardeerd. In onze samenleving is dat niet altijd het geval; sommige arbeid wordt meer gewaardeerd dan andere, en hoe meer iemands werk financieel beloond wordt, hoe hoger het wordt aangeslagen in de maatschappij. De cultuur en de mening van langgeschoolde mensen wordt meestal meer gewaardeerd dan die van kortgeschoolde mensen of mensen die geen betaalde arbeid verrichten. Linx+ wil de schijnwerpers zetten op het belang en de waarde van ieders bijdrage en cultuur. Ook vanuit

deze insteek (her)waarderen we handenarbeid en de talenten van iedereen.

Samen bouwen aan een solidaire toekomst

Bij Linx+ bouwen we aan een solidaire toekomst waarin iedereen zijn plek vindt in de sociale strijd. We mobiliseren, verbinden en versterken, zodat de strijd voor gelijkheid en rechtvaardigheid een gedeelde verantwoordelijkheid wordt. Wij geloven dat echte verandering begint als mensen samen in beweging komen. Iedereen is welkom, iedereen doet mee, en samen bouwen we aan een wereld waarin solidariteit geen doel is, maar een realiteit.

Doelgroep

Linx+ richt zich op iedereen die behoefte heeft aan verbinding om samen een tegenmacht op te bouwen om een betere wereld te realiseren. In een systeem waarin zij niet de beslissingen maken, is het cruciaal om mensen samen te brengen en met elkaar in gesprek te laten gaan. Wij zijn er voor degenen die samen willen nadenken over sociale vraagstukken, betekenis willen geven aan hun ervaringen, en trots willen zijn op hun betrokkenheid. Dit zijn mensen die zich willen engageren en een plek willen innemen in de sociale strijd.

Daarnaast richten we ons op degenen wiens bijdrage aan de samenleving niet of minder erkend of gewaardeerd wordt, en die zich daardoor geïsoleerd voelen. Dit isolement kan leiden tot een gevoel van uitsluiting en wanhoop. Wij willen hen ondersteunen om weer aansluiting te vinden en hun stem te laten horen.

Linx+ streeft naar een maximale toegankelijkheid zonder financiële of andere drempels. We spreken in duidelijke taal en checken onze communicatie om te verzekeren dat iedereen onze boodschap begrijpt. Linx+ is geen geprivilegieerd clubje, maar een inclusieve organisatie waar iedereen, ongeacht achtergrond, gelijkwaardig kan deelnemen. We checken onze activiteiten op toegankelijkheid voor mensen in armoede, personen met een beperking, mensen met een migratieachtergrond en kortgeschoolden. We zetten samen met hen projecten op gericht op het verhogen van hun participatie en het diverser maken van onze werking.

Hoe we hier verder op inzetten, is te lezen in het onderdeel Participatiebeleid en Communicatiebeleid.

Omgevingsanalyse

De missie van Linx+ is duidelijk: wij willen dat iedereen zich deel kan voelen van de sociale strijd in de brede betekenis van het woord. Dat is dan ook de invalshoek van onze omgevingsanalyse. We onderzoeken achtereenvolgens:

- Wat is het belang van sociale strijd vandaag en vanuit welke invalshoeken kan die gevoerd worden?
- Wie voert vandaag die sociale strijd en wie voelt er zich niet door vertegenwoordigd?
- Welke antwoorden en oplossingen zijn er voor de uitdagingen in de samenleving die de sociale strijd op de agenda zet?

Het belang van de sociale strijd van vandaag Depersonalisering van arbeid

De snelle vooruitgang in technologische toepassingen en de toenemende globalisering hebben een ingrijpende impact op de arbeidsmarkt. Om de snelheid van die veranderende arbeidsmarkt te schetsen, loont het de moeite om 'Working: people talk about what they do all day and how they feel about what they do' van Studs Terkel (1974) (nog) eens te lezen. De werknemers die in het boek aan het woord komen, vragen zich af of ze de rest van hun leven telefoonoperator zullen blijven, hoe de robots het werk in fabrieken zullen overnemen en hoe deze evolutie de band met werk steeds verder uitholt. Het boek benadrukt immers hoe werk niet alleen een bron van inkomen, maar ook een bron van trots en identiteit is. Sinds 1974 zijn deze trends alleen maar nijpender geworden. Helpdesks opereren vanuit India zonder nog echt connectie met het bedrijf waarvoor je belt, Amazon en anderen hebben jobs tot op de seconde gechronometreerd.

En hoewel we het einde van vorige automatiseringsgolven wellicht nog niet gezien hebben, dient zich al een nieuwe aan: artificiële intelligentietoepassingen. Uit cijfers van Eurostat¹ blijkt dat België in de EU bij de koplopers is qua gebruik van artificiële intelligentie op de werkvloer. 14 procent van de ondernemingen in België maakte in 2023 op een of andere manier al gebruik van AI. Dat is een pak hoger dan het Europees gemiddelde (8%). Hierdoor zullen bepaalde jobs verdwijnen, anderen

zullen veranderen en nieuwe jobs zullen ontstaan. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid² waarschuwde in 2020 al voor de uitdaging om gepast in te spelen op die ontwikkelingen, in het bijzonder voor kortgeschoolden. Zij zullen die gevolgen als eerste voelen en – zo vreest de Raad – niet over de nodige bagage beschikken om zich snel aan te passen aan die nieuwe context.

Digitalisering en automatisering leidt trouwens niet per definitie tot een verminderde druk op werknemers. In de zorgsector constateert de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in een advies³ bijvoorbeeld dat administratieve lasten beklemmend hoog zijn, waardoor zorgpersoneel nauwelijks nog komt tot de essentie van de job: het zorgen voor mensen.

Naast de trend van depersonalisering, zagen we de laatste jaren ook een steeds grotere zoektocht naar betekenis in werk. Bedrijven werden aangehaand om in te zetten op duurzaamheid en zinvol werk, omdat ze anders geen jonge werknemers zouden aantrekken.⁴ De vraag is echter of hier ook wordt gedacht aan kortgeschoolde jobs. In hoeverre kunnen werknemers in pakjessorteercentra, callcenters en hamburgerketens vragen om meer betekenisvolle jobs?⁵

Wat betekent dit voor Linx+?

De geschiedenis herhaalt zich in golven van technologische innovatie. Toch leidt die niet automatisch tot werknemers die zich beter voelen in hun job. Willen we dat technologische innovatie ook zorgt voor een betere arbeidssituatie van werknemers, dan lukt dat enkel als mensen zich verenigen om het nodige gewicht in de schaal te leggen. We vinden het bij Linx+ cruciaal dat in onze economie de mens centraal staat. In OD 2.1 zetten we in de komende beleidsperiode extra in op de waardering van mensen in onze economie. Ook OD1.1 past helemaal in deze context.

Burn-out / digitalisering / welbevinden

Recente cijfers van het RIZIV tonen een zorgwekkende stijging van langdurige arbeidsongeschiktheid door burn-out en depressie: tussen 2017 en

1 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240529-2>

2 <https://hrw.belgie.be/nl/home/verslagen-adviezen/alle-verslagen/verslagen-2020/welke-positie-hebben-de-laaggeschoolden-op-de-arbeidsmarkt-belgie>

3 <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/56383>

4 <https://www.jobat.be/nl/art/10-trends-in-werken-anno-2024>

5 <https://www.sdworx.be/nl-be/nieuws-inspiratie/talent/jobcrafting-wat-hoe>

2022 nam het aantal gevallen met meer dan 43% toe.⁶ Dat gaat over ongeveer 53.000 mensen die omwille van werk gerelateerde psychosociale klachten (tijdelijk) niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt. Optimistische cijfers die de tanker doen keren, zijn er voorlopig niet. Op basis van de cijfers van de Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 rapporteert 13,6% van de werknemers en 12% van de zelfstandige ondernemers burn-outsymptomen.⁷ In absolute cijfers komt dat overeen met 320.000 werknemers en 44.000 zelfstandige ondernemers. Deze mensen kunnen door acute psychische vermoeidheidsproblemen niet meer 100% adequaat functioneren in hun werk, maar zijn wel nog aan de slag.

De digitalisering van de arbeidsmarkt heeft geleid tot een vervaging van de grens tussen werk en privéleven, wat het mentale welzijn van werknemers onder druk zet. Sinds we tijdens de opeenvolgende lockdowns in 2020 en 2021 zo vaak van thuis moesten werken, lijkt thuiswerk *here to stay*. In Vlaanderen doet 37,7% van de werknemers in 2023 minstens sporadisch aan telewerken. Dat is een toename van 20 procentpunten tegenover 2016. Het maakt de combinatie van werk en privé alleen maar moeilijker. De helft van alle werknemers is wat we noemen structureel bereikbaar, dat wil zeggen dat ze vaak of altijd na de werkuren e-mails behandelen en / of telefonisch bereikbaar zijn.⁸ Werknemers die buiten de werkuren sporadisch of structureel bereikbaar zijn, hebben vaker werkstressklachten en / of een werk-privéconflict. In de wetgeving werd intussen het recht op deconnectie ingeschreven.⁹

Wat betekent dit voor Linx+?

Linx+ gelooft dat mensen nood hebben aan tijd en ruimte om te deconnecteren van werk en de digitale wereld. Dat is een belangrijk aspect in onze makerswerking in OD 2.2.

Eenzaamheid en vervreemding (verdwijnen van sociaal weefsel)

Meer digitalisering en thuiswerken heeft ook geleid tot meer eenzaamheid en vervreemding. Uit

cijfers van de Koning Boudewijnstichting¹⁰ blijkt dat ongeveer 1 op de 4 Belgen zich ernstig eenzaam voelt, een probleem dat nog werd versterkt door de coronapandemie. Ook Statbel¹¹ spreekt over een daling van het geluksgevoel en een stijging van de eenzaamheid bij jongeren. Vooral ouderen, werzoekenden en mensen met een migratieachtergrond lopen risico om sociaal geïsoleerd te raken. Maar ook werknemers missen fysieke ontmoetingen en spontane interacties op de werkvloer en in de publieke ruimte. Sociologen wijzen erop dat dit leidt tot een uitholling van het sociale weefsel:¹² gemeenschappen die vroeger zorgden voor sociale verbinding en wederzijdse ondersteuning, vallen uit elkaar. Dat versterkt gevoelens van vervreemding, mensen voelen zich niet meer verbonden met hun omgeving of de samenleving als geheel. Dit heeft niet alleen een impact op het welzijn van individuen, maar ook op het collectieve vermogen om samen te werken aan sociale vooruitgang.

Wat betekent dit voor Linx+?

We blijven inzetten op het bijeenbrengen van mensen. We doen dat op lokaal niveau, in de lokale groepen van Linx+, waar mensen samen een invulling geven aan hun vrije tijd en zich engageren voor sociale rechtvaardigheid (OD 3.2). In OD 3.1 reiken we uit naar nieuwe groepen en precare groepen om samen met hen op te komen voor sociale rechtvaardigheid. Maar ook elders in onze werking (samen gegidste wandelingen volgen (OD1.1), samen maken (OD2.2)) is het herstellen van connecties tussen mensen een belangrijk aandachtspunt.

Onderwaardering van kortgeschoolde arbeid binnen en buiten de werkvloer

Ondanks de inspanningen van campagnes als 'Accent op talent'¹³ en 'Toch wel technisch', die de perceptie van technische studierichtingen moesten bijsturen, blijven beroepen met een focus op handenarbeid en kortgeschoolde werknemers, zowel op als buiten de werkvloer, vaak ondergewaardeerd. Deze onderwaardering manifesteert zich in verschillende vormen, waaronder lagere lonen, beperkte doorgroeimogelijkheden en een ge-

⁶ <https://www.riziv.fgov.be/nl/statistieken/statistieken-uitkeringen/arbeidsongeschiktheid-hoeveel-burn-outs-en-depressies-langer-dan-een-jaar-hoeveel-kost-dat-aan-uitkeringen>

⁷ <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/49692>

⁸ <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/69388>

⁹ <https://werk.belgie.be/nl/nieuws/arbeidsdeal-publicatie-van-de-maatregelen>

¹⁰ <https://kbs-frb.be/nl/senioren-zijn-gelukkig-maar-gevoel-van-eenzaamheid-neemt-toe-bij-75-plussers>

¹¹ <https://statbel.fgov.be/nl/nieuws/daling-van-geluksgevoel-en-stijging-van-eenzaamheid-bij-jongeren>

¹² <https://gelukkigebelgen.be/dossier/professor-annemans-over-het-belang-van-onze-sociale-relaties/>

¹³ <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/2021-07/PUB%201792%20VijfJaarAccentoptalent%202008.pdf>

brek aan maatschappelijke erkenning. Volgens het Steunpunt Werk¹⁴ bedroeg de werkzaamheidsgraad van kortgeschoolden in Vlaanderen in 2023 slechts 52,6%, aanzienlijk minder dan die van midden- (78%) en langgeschoolden (90,8%). Deze cijfers wijzen op een kwetsbare positie van kortgeschoolden op de arbeidsmarkt. Dat kan leiden tot een gevoel van onderwaardering en uitsluiting. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid¹⁵ benadrukt dat kortgeschoolden een verhoogd risico lopen op sociale uitsluiting en armoede.

Volgens het rapport 'Education at a Glance 2024' van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)¹⁶ heeft die onderwaardering ook negatieve gevolgen voor de samenleving als geheel. Het leidt tot een verlies aan potentieel en draagt bij aan de groeiende ongelijkheid. Het rapport benadrukt dat het niet volledig benutten van de vaardigheid en talenten van kortgeschoolde werknemers leidt tot economische inefficiëntie en sociale spanningen. Daarnaast geeft het aan dat de waardering en integratie van kortgeschoolde arbeid essentieel is voor inclusieve groei en meer gelijkheid.

Bovendien ziet de toekomst er zorgwekkend uit: volgens recente cijfers¹⁷ verliet 14,1% van de leerlingen in het schooljaar 2021-2022 het secundair onderwijs zonder voldoende kwalificaties. Dat is 1 op de 7 leerlingen. Dit percentage is het hoogste van de afgelopen tien jaar en vertoont een stijgende lijn sinds het schooljaar 2018-2019. De problematiek is bijzonder acuut in de centrumsteden, waar 20,3% van de jongeren vroegtijdig de schoolbanken verlaat. In Antwerpen ligt dit percentage zelfs op 24,3% en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 23,6%.

Wat betekent dit voor Linx+?

We geloven dat ieders bijdrage aan de samenleving en de economie naar waarde geschat hoort te worden. Onze focus op handenarbeid wil een tegenwicht bieden aan de manier waarop intellectuele arbeid vandaag nog altijd veel meer naar waarde wordt geschat dan andere, even essentiële jobs in de maatschappij. In SD2 zetten we daar uitdrukkelijk op in, met sensibiliserende campagnes (OD 2.1) en door

mensen de waarde van werken met je handen te laten (her)ontdekken (OD2.2).

Armoede / precarisering / schuldmodel

Precarisering houdt armoede in stand. Dat bevestigt een actualisering van een eerdere studie door denktank Minerva¹⁸. Precarisering verwijst naar de toenemende onzekerheid en instabiliteit in werk en inkomen, vaak gekenmerkt door tijdelijke contracten, deeltijdse banen en freelance werk zonder adequate sociale bescherming. Deze arbeidsomstandigheden dragen bij aan inkomensonzekerheid. Hoewel uit cijfers van Statbel¹⁹ blijkt dat het armoederisico in België is gedaald, blijven bepaalde groepen, zoals alleenstaanden, eenoudergezinnen en huurders, bijzonder kwetsbaar. Deze groepen zijn oververtegenwoordigd in precare jobs. Bovendien blijkt nog uit de Minerva-studie dat één inkomen vaak niet volstaat om een gezin boven de armoedegrens te tillen. Het zijn volgens armoedespecialist Wim Van Lancker²⁰ de gezinnen die een loon uit arbeid combineren met een vorm van inkomensbescherming, die de sprong uit de armoede kunnen maken.

Structurele problemen zoals de groei van onzekere werkvormen (zoals tijdelijke contracten en deeltijdse banen), het tekort aan betaalbare huisvesting, ontoereikende sociale bescherming en werknemers met lage inkomens dragen significant bij aan de instandhouding van armoede en precarisering. Deze structurele problemen worden vaak onterecht toegeschreven aan persoonlijke tekorten of keuzes, wat het zogenaamde individuele schuldmodel versterkt. In dit model wordt armoede dus gezien als het gevolg van gebrek aan inspanning, vaardigheden of verantwoordelijkheid van het individu. Dit vertaalt zich in beleidsmaatregelen die gericht zijn op individuele gedragsverandering, zoals strengere voorwaarden voor werkloosheidsuitkeringen of opleidingsprogramma's zonder aandacht voor structurele drempels. Het resultaat is dat bredere sociale en economische oorzaken van precarisering en armoede – zoals lage lonen, onzekere werkvormen en een ontoereikend sociaal vangnet – buiten beeld blijven, waardoor het probleem in stand houdt.

¹⁴ <https://www.steunpuntwerk.be/onderzoeksthemas/kwetsbare-groepen/kortgeschoolden>

¹⁵ https://hrw.belgie.be/sites/default/files/content/download/files/hrw_2020_laaggeschoolden.pdf

¹⁶ https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2024_c00cad36-en.html

¹⁷ <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/vroegtijdige-schoolverlaters-op-basis-van-administratieve-data>

¹⁸ <https://www.denktankminerva.be/studies/2024/armoede-lage-middenklasse>

¹⁹ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/risico-op-armoede-sociale-uitsluiting>

²⁰ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/07/09/studie-lage-middenklasse/>

Hoog tijd dus om af te stappen van het individueel schuldmodel²¹ en armoede en precarisering te benaderen vanuit het maatschappelijk schuldmodel, zodat de focus verschuift van individuele verantwoordelijkheid naar collectieve acties en structurele hervorming.

Wat betekent dit voor Linx+?

We willen dat iedereen een plek krijgt in de sociale strijd. We willen in het bijzonder de stem van mensen in precare situaties laten horen. In OD 3.1 leggen we daarom de brug naar organisaties die werken met mensen in precare situaties, om samen met hen actie te voeren voor meer gelijkheid. Ook in OD1.2 zetten we praktijken op met kwetsbare groepen.

Arbeidsmigratie

Arbeidsmigratie is onmisbaar geworden om tekorten op de Belgische arbeidsmarkt op te vangen. Dat blijkt uit het jaarverslag 'Migratie in cijfers en rechten 2024'²² van Myria, waarin staat dat in 2023 8.629 visa voor lang verblijf werden toegekend aan mensen die voor professionele redenen naar ons land kwamen. Dat is een stijging van 6% ten opzichte van 2022. Daarnaast werden er 20.594 gecombineerde vergunningen afgeleverd. Dat zijn vergunningen die zowel een verblijfs- als een arbeidsvergunning omvatten, essentieel voor het aantrekken van buitenlandse arbeidskrachten.

Arbeidsmigratie speelt een belangrijke rol in sectoren als de bouw, logistiek en schoonmaak. Dat zijn sectoren met vaak lage lonen, slechte arbeidsvoorwaarden en een gebrek aan doorgroeimogelijkheden. Sectoren ook waar minder en minder kandidaten voor gevonden worden in België. Dat buitenlandse arbeidskrachten worden ingezet om tekorten op te vullen, versterkt de trend van onderwaardering, omdat deze werknemers vaak onder nog minder gunstige arbeidsvoorwaarden werken. De Borealis-zaak²³ van 2022 toont aan dat er nog veel werk aan de winkel is om de rechten van de arbeidsmigranten te versterken.

Wat betekent dit voor Linx+?

Als we willen inzetten op meer gelijkheid, dan moeten we alle stemmen horen. Zijn onze activiteiten toegankelijk voor mensen met een migratieachtergrond en/of nieuwkomers? Om daar meer zicht op

te krijgen en drempels weg te werken, werken we samen met organisaties die deze groepen goed kennen.

Afschaffing stemplicht

Stemrecht voor iedereen is een belangrijk thema uit de sociale strijd, waar we ook met Linx+ al de nodige aandacht aan hebben besteed. De afschaffing van de stemplicht voor lokale verkiezingen baart ons zorgen. Bij de eerste verkiezingen zonder opkomstplicht op 13 oktober 2024 kwam gemiddeld slechts 63,9% van de kiezers opdagen,²⁴ met uitschieters zoals Eeklo, waar slechts 53,7% van de stemgerechtigden hun stem uitbrachten. In het juni-nummer 2024 van ons magazine Linxuit maakte SAAMO-medewerkster Jessica Rombout zich al bij voorbaat zorgen over deze afschaffing: "Uit onderzoek blijkt dat er twee groepen uit de boot gaan vallen. Enerzijds de jongeren, die zijn meestal iets minder bezig met politiek, doordat ze nog niet werken en zodoende nog geen arbeidssituaties hebben meegemaakt. En anderzijds de mensen uit de lagere sociaaleconomische klasse. Die twee groepen zullen daardoor minder gerepresenteerd worden binnen de democratie."

Wat betekent dit voor Linx+?

De verkiezingen vonden nog maar erg recent plaats en diepgaande analyses moeten nog volgen. We volgen deze evolutie met grote aandacht. In SD1 en OD 3.1 onderzoeken we hoe we ons verhaal rond stemrecht kunnen actualiseren.

Klimaatrechtvaardigheid

Het rapport "Towards a Climate Neutral Society: Implications of the Climate Transition on Employment, Skills, and Training in Belgium"²⁵ onderzoekt de impact van de klimaattransitie op de Belgische arbeidsmarkt en benadrukt het belang van klimaatrechtvaardigheid. Het rapport identificeert sectoren die zowel positief als negatief beïnvloed zullen worden door de transitie naar klimaatneutraliteit. Sectoren zoals hernieuwbare energie en energie-efficiëntie zullen naar verwachting groeien, terwijl traditionele industrieën zoals fossiele brandstoffen zullen krimpen. Het rapport benadrukt dat kwetsbare groepen, zoals kortgeschoolde werknemers, onevenredig getroffen kunnen worden door deze veranderingen. Om een rechtvaardige transitie te waarborgen, beveelt het

²¹ https://www.recht-op.be/assets/documents/visie/visie_maatschappelijke_oorzaak.pdf

²² <https://www.myria.be/nl/publicaties/migratie-in-cijfers-en-in-rechten-2023>

²³ <https://www.vrt.be/vrtnews/nl/2022/07/26/borealis/>

²⁴ <https://www.vlaanderen.be/vlaanderen-kiest/nieuwsberichten-van-vlaanderen-kiest-2024/eerste-analyse-verkiezingsresultaten-meer-vrouwen-verkozen-in-gemeente-en-provincieraden>

²⁵ <https://klimaat.be/doc/just-transition-jobs-2023-final-report.pdf>

rapport aan om te investeren in opleiding en bijscholing, sociale dialoog te versterken en ondersteunende maatregelen te implementeren voor getroffen werknemers en gemeenschappen. Het rapport benadrukt dat een proactieve en inclusieve benadering essentieel is om de voordelen van de klimaattransitie eerlijk te verdelen en negatieve sociale gevolgen te minimaliseren.

Waardering van ervaring

In de context van een vergrijzende samenleving is de waardering van ervaring op de werkvloer en daarbuiten van cruciaal belang. Oudere werknemers brengen een schat aan kennis en vaardigheden mee die essentieel zijn voor de continuïteit en groei van organisaties. Deze ervaring wordt echter niet altijd naar waarde geschat. Volgens een onderzoek van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid²⁶ ligt de werkgelegenheidsgraad van 55- tot 64-jarigen in ons land onder het EU-gemiddelde, wat wijst op een onderbenutting van deze groep.

Bovendien zijn veel vijftigplussers grootouders en mantelzorgers, wat een aanzienlijke bijdrage levert aan de samenleving. Bijna één op de vijf vijftigplussers verleent regelmatig onbetaalde zorg aan hulpbehoevenden in hun omgeving.²⁷ Deze informele zorg vermindert de druk op het formele zorgsysteem en versterkt de sociale cohesie. Daarnaast zijn grootouders vaak actief betrokken bij de opvang en opvoeding van hun kleinkinderen, wat jonge gezinnen ondersteunt en intergenerationele banden versterkt.

Daarom is het essentieel dat zowel de professionele als de informele bijdragen van vijftigplussers erkend en gewaardeerd worden. Het implementeren van een leeftijdsbewust personeelsbeleid kan helpen, dat inzet op levenslang leren en flexiblere werkregelingen, zodat oudere werknemers hun expertise kunnen blijven inzetten. Daarnaast is het belangrijk om de rol van vijftigplussers als mantelzorgers en grootouders te ondersteunen, bijvoorbeeld door mantelzorgverlof en andere faciliteiten die de combinatie van werk en zorg vergemakkelijken.

Wat betekent dit voor Linx+?

Zowel voor klimaatrechtvaardigheid als voor de waardering van ervaring is het belangrijk dat we van onderuit blijven actie voeren over en voor een

waardige plek voor de mens in de samenleving voor iedereen. Dat doen we met OD3.1.

De sociale strijd zelf

Wie voert ze (niet)? Wie is wel en niet vertegenwoordigd?

In Vlaanderen zijn het nog vooral de vakbonden die zich inzetten voor betere omstandigheden, lonen en sociale bescherming. Toch spelen er ook nieuwe sociale bewegingen een actieve rol.²⁸ Organisaties zoals Hart boven Hard, een burgerbeweging die opkomt voor solidariteit en sociale rechtvaardigheid en de Klimaatcoalitie, die zich richt op klimaatrechtvaardigheid, verbinden ecologische en sociale thema's met elkaar. Kleinere organisaties zoals FairWork Belgium en de centra voor hulp aan slachtoffers van mensenhandel hebben aandacht voor de rechten van de meest kwetsbare werknemers op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt de sociale strijd ook mee gevoerd door een waaier aan thematische organisaties: met de focus op vrouwenrechten, armoede, intersectionaliteit, en dergelijke meer.

In zijn essay Hyperpolitiek analyseert Anton Jäger²⁹ de huidige staat van politieke betrokkenheid, waarbij hij opmerkt dat hoewel er een toename is in politieke discussies en activisme, dit zelden leidt tot duurzame collectieve actie of institutionele verandering. Hij noemt dit een tijdperk van 'hyperpolitiek': er is opnieuw ontzettend veel politiek engagement, of het nu tegen discriminatie, voor het klimaat, tegen migratie of voor meer gelijkheid is. Alles lijkt wel politiek geworden, ook heel persoonlijke kwesties. "Mensen geloven weer dat er iets kan veranderen," meent Jäger. "Maar er verandert door die protesten helaas te weinig. Als je kijkt naar de grootste protestbeweging uit de geschiedenis van de VS – 25 miljoen Amerikanen in de zomer van 2020 op straat tegen politiegeweld na de moord op George Floyd – en wat er na een jaar structureel veranderd was: te weinig. Als je dat vergelijkt met de burgerrechtenbeweging in de jaren 1960, waarin met veel minder mensen toen veel meer is bereikt (zoals de afschaffing van de rassenscheiding), kun je niet anders dan vaststellen dat er iets aan schort." Jäger is van mening dat al dat engagement te weinig geïnstitutionaliseerd of georganiseerd wordt. Het is gemakkelijker om online boos te worden dan naar een partijvergadering te gaan.

²⁶ https://hrw.belgie.be/sites/default/files/content/download/files/hrw_advies_2014_loon_ancienniteit.pdf

²⁷ <https://www.denktankminerva.be/opinie/2021/9/7/intergenerationele-solidariteit-drukt-zich-uit-op-manieren-die-de-overheidsbegroting-niet-vat>

²⁸ <https://www.dewereldmorgen.be/artikel/2024/04/17/onze-sociale-zekerheid-een-statige-kathedraal-dank-zij-80-jaar-sociale-strijd-een-strijd-die-onverminderd-doorgaat/>

²⁹ https://www.standaard.be/cnt/dmf20240119_97507056

Om echt dingen te veranderen, zo argumenteert hij, moet je op het machtsapparaat kunnen wegen.

De klimaatprotesten van eind 2018, geleid door jongeren van Youth for Action, hebben de betrokkenheid van jongeren bij sociale en politieke kwesties aanzienlijk vergroot. Stemmen als Anuna De Wever en Adélaïde Charlier hebben aangetoond dat jongeren een krachtige stem kunnen hebben in maatschappelijke discussies. Ondanks deze toegenomen betrokkenheid bij klimaatgerelateerde thema's, blijft de participatie van jongeren in de bredere sociale strijd, zoals vakbondsactiviteiten en arbeidgerelateerde kwesties, relatief beperkt³⁰. Dit suggereert dat, hoewel jongeren zich mobiliseren rond specifieke onderwerpen, ze nog niet altijd hun weg vinden naar de traditionele sociale bewegingen. Daardoor kunnen ze ook geen gebruikmaken van de knowhow en de slagkracht van die bewegingen.

Voor ouderen en mensen met een migratieachtergrond is de situatie vergelijkbaar. Hoewel deze groepen soms deelnemen aan specifieke acties, blijft hun algehele vertegenwoordiging in de bredere sociale strijd beperkt. Dit kan te maken hebben met barrières zoals taal, culturele verschillen of een gebrek aan toegang tot informatie en netwerken. Tegen de Europese trend in blijft de syndicalisatiegraad in België³¹ wel hoog: volgens gegevens van Jobat is bijna 60% van de Belgische werknemers aangesloten bij een vakbond. Ter vergelijking: in Nederland was in 2023 maar 15% van de werknemers aangesloten bij een vakbond.

Van individualisering naar georganiseerd protest

De voorbije decennia heeft individualisering zowel de samenleving als de werkvloer veranderd. Persoonlijke autonomie en zelfontplooiing zijn centraal komen te staan,³² maar dit heeft ook geleid tot een verzwakking van de collectieve actie en solidariteit. Op de werkvloer uit zich dit in een groeiende nadruk op individuele prestaties en flexibiliteit, waarbij werknemers minder verbonden zijn met collega's en minder geneigd zijn om gezamenlijk op te komen voor betere arbeidsvoorwaarden. In de samenleving weerspiegelt deze trend zich in het vervagen van traditionele sociale structuren. Om duurzame maatschappelijke veranderingen te realiseren, is georganiseerd protest essentieel. 'Or-

ganising' speelt hierin een cruciale rol door individuen langdurig te mobiliseren en echte bewegingen op te bouwen die op lange termijn resultaten kunnen behalen.

Een treffend voorbeeld hiervan is de protestbeweging van de gele hesjes,³³ die in 2018 in Frankrijk ontstond en zich snel verspreidde naar België. Wat begon als spontane demonstraties tegen de hoge brandstofprijzen, groeide uit tot een bredere beweging die sociale en economische rechtvaardigheid eiste. De organisatie verliep voornamelijk via sociale media, wat enerzijds snelle mobilisatie mogelijk maakte, maar anderzijds ook hier en daar leidde tot een gebrek aan centrale coördinatie en strategie. Dit resulteerde in een beweging die, ondanks haar omvang en impact, moeite had om duurzame verandering af te dwingen.

Recenter zijn de boerenprotesten in heel Europa. Boeren organiseerden zich voornamelijk via landbouworganisaties, gestructureerd en met een duidelijk eisenpakket. Deze aanpak heeft in verschillende landen geleid tot dialoog met overheden en aanpassingen van het beleid om tegemoet te komen aan de zorgen van de boeren.

Wat betekent dit voor Linx+?

Er valt heel wat te leren uit de geschiedenis. De sociale strijd is ontstaan in heel moeilijke omstandigheden, en heeft door op de lange duur toch heel wat verwezenlijkt. Door verhalen over die strijd te vertellen en te relateren aan vandaag, geven we hoop en inspiratie. Die verhalen zijn terug te vinden in onze hele werking, maar zijn prominent aanwezig in SD1.

We blijven inzetten op groepen die vandaag nog steeds ondervetegenwoordigd zijn in de sociale bewegingen: jongeren en mensen met een migratieachtergrond bijvoorbeeld.

Middenveld onder druk

Het maatschappelijke middenveld in Vlaanderen omvat een brede waaier van sectoren en organisaties, waaronder welzijnsinstellingen, maatschappelijke bedrijven, vakbonden, religieuze organisaties en sociaal-culturele verenigingen. Onderzoek van CSI-Flanders³⁴ onderscheidt drie kernsectoren binnen het middenveld: welzijn, sociale economie en sociaal-cultureel werk. De relaties tussen middenveldorganisaties, de markt en de overheid zijn in

³⁰ https://www.steunpuntwerk.be/files/publications/OW/OW_2015_3/overwerk_2015_3_08.pdf

³¹ https://www.standaard.be/cnt/dmf20190212_04172075

³² <https://repository.uantwerpen.be/docman/irua/8e368c/131019.pdf>

³³ https://nl.wikipedia.org/wiki/Protestbeweging_van_de_gele_hesjes

³⁴ <https://www.middenveldinnovatie.be/middenve/artikel/slotconf.htm>

voortdurende evolutie, wat de positie en organisatievormen van deze spelers sterk beïnvloedt.

Zowel het middenveld als de overheid zien zich geconfronteerd met een samenleving die sneller individualiseert, diverser wordt en sterk verandert. Deze ontwikkelingen zorgen voor politieke polarisering en wisselende engagementen. Politici ervaren electorale volatiliteit en middenveldorganisaties krijgen steeds vaker te maken met kortdurende en issue-gedreven betrokkenheid van burgers.

Een groot deel van het Vlaamse middenveld ziet etnisch-culturele diversiteit als een belangrijke uitdaging. CSI-Flanders toont aan dat de burgers met een migratieachtergrond ondervertegenwoordigd zijn in bijna alle geledingen van middenveldorganisaties, vooral in de hogere beslissingsniveaus. Dit wijst op een structureel probleem van representatie en inclusie.

Tegelijk zien middenveldorganisaties zich steeds vaker genoodzaakt om managementstrategieën en commerciële verdienmodellen in te zetten om hun legitimiteit en financiële onafhankelijkheid te versterken. Vooral in de sociale economie en de welzijnssector worden prestaties gemeten, procedures gestandaardiseerd en managementtools ingezet. In financieel moeilijke tijden staan kleinere, beleidsbeïnvloedende organisaties echter extra onder druk, omdat zij minder mogelijkheden hebben om dergelijke verdienmodellen te implementeren.

Ondanks deze uitdagingen blijft meer dan de helft van de Vlaamse middenveldorganisaties (53%) een uitgesproken politiserende rol opnemen. Ze zetten zich in voor de belangen van hun achterban en streven maatschappelijke en politieke verandering na door samen te werken met andere organisaties en invloed uit te oefenen op beleidsmakers en bedrijven. Ze blijven ook zoeken naar manieren om burgers te sensibiliseren en mobiliseren.

Wat betekent dit voor Linx+?

Ook Linx+ streeft samen met de achterban en van onderuit maatschappelijke en politieke verandering na. De acties daarrond zitten verwerkt in OD3.1.

Wij / zij / polarisering / extreemrechts capteert ongenoegen

In het artikel 'Waarom zijn de achterblijvers zo boos'³⁵ onderzoekt Geert Schuermans de groeiende

ontevredenheid binnen de lagere middenklasse in Vlaanderen. Deze groep, ongeveer twee miljoen mensen met een inkomen tussen de 60% en 80% van het mediaaninkomen, ervaart toenemende financiële onzekerheid en voelt zich vaak niet vertegenwoordigd in het politieke landschap. Politicologische studies, zoals het opinieonderzoek 'De Stemming' door Universiteit Antwerpen en de Vrije Universiteit Brussel³⁶, bevestigen dat het vertrouwen in de politiek op een zeer laag peil staat, met slechts de helft van de Vlaamse kiezers die vindt dat de democratie naar behoren functioneert. Dit wantrouwen doet het draagvlak voor minder democratische bestuursvormen en 'sterke leiders' groeien. Significante voorspellers voor deze voorkeur zijn onder andere jong zijn, vrouw zijn, korter geschoold zijn en een laag inkomen hebben. Schuermans benadrukt dat als steeds dezelfde groep de nadelen van het beleid ervaart, deze mensen zich van het politieke systeem afkeren.

De groeiende ontevredenheid binnen de lagere middenklasse in Vlaanderen heeft de polarisatie in de samenleving versterkt.³⁷ Extreemrechtse partijen spelen in op gevoelens van economische onzekerheid en een vermeend gebrek aan politieke vertegenwoordiging. Ze presenteren zichzelf als de stem van de 'vergeten' burger en richten hun retoriek op thema's als immigratie en nationale identiteit, wat de maatschappelijke verdeeldheid verder versterkt. Deze strategieën blijken effectief kiezers aan te trekken.³⁸

Trends in engagement en vrijwilligerswerk

In de afgelopen vijf jaar heeft vrijwilligerswerk in België verschillende trends laten zien. Volgens een studie uit 2019 van de koning Boudewijnstichting was 12,5% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder actief als vrijwilligers in georganiseerd verband.³⁹ Tijdens de coronapandemie nam het aantal vrijwilligers af, maar recente cijfers uit 2023 tonen een herstel naar het niveau van voor de pandemie. Ongeveer 20% van de bevolking zet zich in zeer diverse contexten vrijwillig in. 10% van de Vlamingen is zelfs bestuurslid bij één of andere vereniging.⁴⁰

³⁵ <https://www.sampol.be/2024/05/why-are-the-backstayers-so-boos>

³⁶ https://www.scribd.com/document/709806430/De-Stemming-2024-Deel-2#from_embed

³⁷ <https://www.ft.com/content/6943090d-6746-4712-be19-77e6a64f95e4>

³⁸ <https://vlaamsvredesinstituut.eu/wp-content/uploads/2021/07/PolarisatieConflictVrede-WEB.pdf>

³⁹ <https://kbs-frb.be/nl/het-vrijwilligerswerk-belgie-2019-kerncijfers>

⁴⁰ <https://socius.be/organisatiebeleid/civiel-acterschap-in-een-wereld-in-verandering/verenigen-en-vrijwillige-inzet/vrijwillige-inzet/>

Antwoorden op vraagstukken in de samenleving

Maken als tegengewicht tegen digitalisering en depersonalisering van arbeid

In een tijdperk waarin digitalisering en depersonalisering toenemen, biedt de 'maakbeweging' een waardevol tegengewicht.^{41/42} Deze beweging benadrukt het belang van ambachtelijk werk, lokale productie en creatieve handenarbeid. Initiatieven zoals makerspaces en co-creatieve werkplaatsen creëren ruimtes waar individuen samenkomen om met hun handen te creëren. Dat geeft niet alleen persoonlijke voldoening, maar versterkt ook de sociale cohesie en herwaardeert vakmanschap.

Door het 'maken' centraal te stellen, ontstaat een economisch model dat minder afhankelijk is van grootschalige automatisering en de menselijke maat terugbrengt in productieprocessen. Bovendien fungeren deze platformen vaak als educatieve hubs, waar mensen nieuwe vaardigheden kunnen ontwikkelen en kwetsbare groepen worden betrokken, wat bijdraagt aan inclusie en empowerment. Het exacte aantal makerspaces in Vlaanderen is niet duidelijk, aangezien er geen centrale registratie bestaat en het aantal voortdurend in ontwikkeling is. Maar nieuwe initiatieven en samenwerkingsverbanden die makerspaces opzetten binnen onderwijsinstellingen, bibliotheken en gemeenschapscentra schieten als paddenstoelen uit de grond. Daarnaast organiseren organisaties zoals de VVBAD⁴³ en Cultuurconnect evenementen om het concept van makerspaces te promoten en implementeren binnen bibliotheken en cultuurcentra. Ook de Universiteit Antwerpen⁴⁴ werkt aan de ontwikkeling van een duurzame en interdisciplinaire makerspace. Bovendien zijn er in Vlaanderen FabLabs⁴⁵ actief: openbare digitale werkplaatsen waar mensen worden uitgenodigd om zelf dingen te maken door middel van verschillende technieken en waar het openlijk delen van ontwerpen en ideeën wordt aangemoedigd.

De kracht van verenigen voor de mens (en welzijn)

Het voelt wellicht anders aan, maar het aandeel vrije tijd in het leven van mensen in Vlaanderen is sterk toegenomen.⁴⁶ In 2013 waren we vier uur per dag bezig met onder andere sport, hobby's, tv kijken en scrollen op sociale media.

Steeds meer mensen zoeken naar manieren om trager te leven. Sommigen zoeken ademruimte in 'slow culture': een cultuur van bewuste vertraging, waarin ze zichzelf niet langer voorbij hollen. In november 2022 werden 234.812 onderbrekingsuitkeringen uitgekeerd in de verschillende stelsels van tijdskrediet, loopbaanonderbreking en thematische verloven. Dat is een lichte stijging in vergelijking met het jaar ervoor.

Verenigingen palmen een deel van onze vrije tijd in. Ze spelen een cruciale rol in het bevorderen van individueel welzijn en het versterken van de sociale cohesie. Volgens Socius⁴⁷ zijn er naast Linx+ nog 128 door de Vlaamse overheid erkende sociaal-culturele verenigingen die zich dagelijks inzetten voor een betere samenleving en participatie van iedereen. Daarnaast telt Vlaanderen ongeveer 50.000 geregistreerde verenigingen. Dat is een bonte verzameling met onder meer vakbonden, jeugdbewegingen, theatergroepen, sportverenigingen, doelgroepverenigingen, milieubewegingen, natuurverenigingen, erfgoedverenigingen... Deze verenigingen bieden niet alleen een platform voor persoonlijke ontwikkeling en gemeenschapsvorming, maar fungeren ook als vangnet voor kwetsbare groepen.

Wat betekent dit voor Linx+?

Het traditionele verenigingsleven staat onder druk en dat voelen we ook bij Linx+. Toch zien we ook nog heel erg het belang van lokaal, langdurig engagement. Daarom blijven we onze groepen koesteren (OD 3.2). We streven niet naar een sterke uitbreiding van het aantal lokale groepen, maar willen hen wel nauwer betrekken bij de rest van onze werking. Daarnaast experimenteren we met nieuwe

⁴¹ <https://www.socialelvraagstukken.nl/met-je-handen-werken-is-niet-voor-de-dommen/>

⁴² <https://www.nd.nl/nieuws/nederland/554896/de-feiten-handen-uit-de-mouwen-in-de-moderne-ambachtseconomie>

⁴³ <https://www.vvbad.be/activiteiten/focus-op-makerspaces>

⁴⁴ <https://www.vlaanderen.be/duurzaam-educatiepunt/hoger-onderwijs/begeleiding-bij-ontwerptrajecten/overzichtspagina-ontwerptrajecten/makerspace-20>

⁴⁵ <https://fablab.nl>

⁴⁶ <https://socius.be/organisatiebeleid/civiel-acterschap-in-een-wereld-in-verandering/vrije-tijd/onthaasten-en-ontspannen/>

⁴⁷ <https://socius.be/organisatiebeleid/civiel-acterschap-in-een-wereld-in-verandering/verenigen-en-vrijwillige-inzet/>

vormen van mensen bijeenbrengen, bv als gidsen of fotografen (SD1) of als makers (SD 2.2).

Een tweede vaststelling is dat we bij Linx+ in verhouding met sommige andere sociaal geïnspireerde sociaal-culturele organisaties, een breder publiek bereiken: meer mannen, meer kortgeschoolden. We zien dit als een troef. Onze werking moet niet in de eerste plaats de al overtuigde middenklasse proberen te bereiken; we zoeken het bewust breder. Meer info hierover in onze stakeholdersbevraging 2024.

Kritische zelfevaluatie en participatie

Naast de uitwisselingsmomenten met de beleidsplanningsgroep organiseerden we verschillende overleg- en uitwisselingsmomenten met onze lokale vrijwilligers, medewerkers en andere interne en externe stakeholders. Bedoeling van deze acties was tweeledig: mee nadenken en uitwisselen over het huidige beleid en de toekomstplannen en draagvlak creëren voor de verdere uitrol ervan. De verzamelde bevindingen vormen een belangrijk onderdeel binnen onze kritische zelfevaluatie.

Maak-het-mee-traject

Voor een maximale betrokkenheid in de toekomstplannen van Linx+ organiseerden we in het najaar van 2023 lokale Maak-het-mee-babbels, in samenwerking met Levuur (expert in participatie en stakeholdermanagement). We gingen telkens in een andere provincie en op een ander tijdstip in gesprek met onze lokale vrijwilligers en achterban voor een maximale participatiemogelijkheid. Deze sessies hadden een vast stramien en aanpak, al was de dynamiek vaak heel verschillend.

Aan de dialoogtafels bespraken we volgende onderwerpen:

- Wat vind je sterk aan de opdracht/missie van Linx+?
- Als je kijkt naar de toekomst, wat is dan voor jou de voornaamste opdracht van Linx+? Op welke maatschappelijke uitdagingen zet Linx+ best in?

Verder werd er uitgewisseld over belangrijke uitdagingen vanuit 4 invalshoeken (verkennen, verscherpen, verbeelden en concrete voorstellen) en werd er telkens een concreet voorstel uitgewerkt:

- De verbinding tussen deelnemers, vrijwilligers en Linx+ in de toekomst.
- Samenwerking en partnerschap met andere actoren.
- Hoe kunnen we Linx+ verder bekend maken en de werking verbreden?
- Inhoud en focus van activiteiten en aanbod in de toekomst.

Dezelfde vragen werden ook gesteld via een online participatieplatform ondersteund door Tree Company (innovatiebureau voor digitale democratie) waardoor we ook via die weg input konden sprokkelen. Deelnemers van de Linx+dag in september 2023 werden opgeroepen om hun ideeën, dromen en verzuchtingen op te hangen aan onze wensboom.

Het sluitstuk van de lokale babbels was een overkoepelende Maak-het-mee-dag op zaterdag 24 februari 2024 in Brussel. We lieten lokale vrijwilligers aan het woord en zorgden voor inspiratie en inzicht in de evoluties in het sociaal-cultureel werkveld op basis van thema's en bezorgdheden die we in de babbels hadden verzameld.

De thema's van de 5 werkgroepen:

1. Nieuw publiek bereiken via partnerschappen (samen met Socius)
2. Contact tussen lokale groepen en vrijwilligers versterken (samen met lokale groepen)
3. Promotie en het bereiken van nieuwe vrijwilligers en deelnemers (samen met Masereelfonds)
4. Ondersteuning van lokale groepen: verwachtingen en mogelijkheden (samen met lokale groepen)
5. De strijd tegen extreemrechts via sociaal-culturele praktijken (samen met Vorming & Actie)

Op deze Maak-het-mee-dag gaven deelnemers in de evaluatie aan dat ze blij waren dat ze gehoord werden en ook hun input konden geven. Ook de inspiratie, uitwisseling- en ontmoetingen die de dag met zich meebrachten, werden als zeer positief ervaren.

De conclusies en concrete vragen uit het Maak-het-mee-traject werden verzameld en ingezet in het verfijnen van ons vrijwilligersbeleid (zoals het herdenken van onze lokale vrijwilligersdagen en de bijsturing van het online vrijwilligersplatform), ontwikkeling van ondersteunende communicatieproducten, vorming en werkvormen om lokaal mee aan de slag te gaan.

Stakeholdersbevraging 2024

In de zomer van 2024 namen we een uitgebreide stakeholdersbevraging af bij onze vrijwilligers, deelnemers, ons SCW- en ABVV-netwerk en andere interessante partners en stakeholders. We stuurden de bevraging uit naar iets meer dan 1000 respondenten waarvan er 327 of ca. 30% de bevraging invulden. De vragen en onderwerpen die aan bod kwamen in de bevraging spiegelden we aan de deelnemersbevraging van het HIVA: 'Deelnemersonderzoek sociaal-cultureel volwassenwerk: De waarde en betekenis van deelname voor de participant' (Vermeersch, 2024). We peilden naar onderwerpen zoals de sociaaleconomische gegevens, het huidige en potentiële vrijwilligersengagement, motivatie van deelname, thema's van de werking en het gevoel van verbondenheid met Linx+.

Uit de bevraging hebben we een aantal opvallende conclusies gehaald. Zo is bijna 75% van onze deelnemers en vrijwilligers 60 jaar of ouder, terwijl dit in Vlaanderen om 68% gaat (Vermeersch, 2024). Dit is echter geen verrassing als we kijken naar de geschiedenis van Linx+ als organisatie; al sinds 1965 maken we deel uit van het verenigingsleven. Opvallend is ook de 'oververtegenwoordiging' van mannelijke deelnemers. Bij Linx+ zijn de helft van de deelnemers mannen, terwijl dat bij het gemiddelde in Vlaanderen om een derde gaat (Vermeersch, 2024). Als we het hoogst behaalde diploma vergelijken, zien we dat het gemiddelde van Linx+ vrijwel gelijk is aan dat van het Vlaamse. We zien echter wel een verschil tussen de types vrijwilligers; zo zijn de Blik Historik-gidsen gemiddeld langer geschoold dan de leden van de lokale Linx+ groepen. Linx+ bereikt ook meer kortgeschoolde deelnemers en vrijwilligers dan de organisaties in het cluster 'solidariteit en inclusiviteit' doen (Vermeersch, 2024). Met onze wortels in de socialistische arbeidersbeweging is dit een te verwachten tendens. Veel deelnemers kennen ons ook via de vakbond, die een van onze belangrijkste partners blijft.

De vrijwilligers die zich in lokale groepen verenigen, omvatten driekwart van ons vrijwilligersbestand. De komende periode zetten wij ons in om meer kortlopende en project-gebaseerde engagementen aan te bieden in het veranderende vrijwilligerslandschap. Voor veel mensen sluit de motivatie om vrijwilligerswerk te doen bij Linx+ aan bij onze missie; 77% geeft aan dat ze met hun vrijwilligerswerk 'iets positief kunnen bijdragen aan de samenleving'. Ook geeft 44% van hen aan dat ze graag deelnemen aan culturele activiteiten. Dat is ook voor meer dan de helft van de deelnemers een motivatie; 54% geeft aan dat ze deelnemen aan Linx+ activiteiten omdat ze graag cultuur beleven. Dit ligt een stuk hoger dan het Vlaamse gemiddelde van ongeveer 20% (Vermeersch, 2024). Onze expertise in de cultuurfunctie blijven we inzetten om een betekenisvol vrijetijdsaanbod voor volwassenen te ontwikkelen.

Als antwoord op de vraag wat onze achterban mist in het Linx+ aanbod, is aanbod voor 'jonge mensen' en 'jonge gezinnen' een terugkerend thema. Er zijn mogelijkheden om in ons aanbod meer aandacht te besteden aan kindervriendelijke activiteiten, maar onze focus ligt bij vrije tijd voor volwassenen. Bij het peilen naar de gewenste thema's in de werking kwamen verrechtsing, armoede en solidariteit het sterkst naar voren. Deze drie thema's nemen al een belangrijke plek in onze werking en daar blijven we aandacht aan besteden.

Gemiddeld geeft onze achterban het gevoel van verbondenheid met Linx+ een 3,7 op 5 wat een vrij goede score is.

SWOT-analyse en droomoefening

Ook met het Linx+ team organiseerden we in het voorjaar van 2024 een uitgebreide SWOT-analyse en een droomoefening als kritische onderbouw en voorafspiegeling van dit beleidsplan. De belangrijkste elementen nemen we hieronder op.

Traject Goed Bestuur

Met de Bestuurdersploeg namen we de werking van het Bestuur onder de loep via de tool goedbestuur.be en volgden we een traject Goed Bestuur met Levuur (expert in participatie en stakeholders-betrokkenheid). De bestaande bestuurdersploeg werd uitgebreid tot een evenwichtige ploeg die de verschillende rollen van een Bestuur opneemt en de nodige expertise binnenbrengt. Meer info over dit traject en de invulling ervan zie Goed Bestuur.

SWOT-analyse

Sterktes

- Enthousiaste ploeg met toekomstperspectief
- Aanvullende expertise binnen de ploeg
- Trouw publiek
- Kwaliteitsvolle producten en praktijken
- Waardevolle samenwerkingsverbanden met andere organisaties
- Bewuste keuze en goede vertaling van de cultuurfunctie met unieke blik in het werkveld

Zwaktes

- Huidige vrijwilligerswerking met lokale groepen staat onder druk
- Te weinig identiteitsbewustzijn bij onze achterban
- Te laag publieksbereik ifv inspanningen
- Te weinig naambekendheid
- Bereikte doelgroep stemt niet altijd overeen met de beoogde doelgroep
- Nood aan extra focus op actuele maatschappelijke thema's

Kansen

- Huidige praktijken met andere organisaties en samenwerkingsverbanden geven vertrouwen en kader om dit verder aan te pakken.
- Er is een grote diversiteit in de samenleving en vele mensen hebben nood aan verbinding via laagdrempelige praktijken die wij ook aanbieden of verder willen uitbouwen.
- De kracht van verenigen rond een gemeenschappelijk doel.
- De kracht van maken en handenarbeid waardevol benaderen als alternatief voor de economische ratrace.

Bedreigingen

- Het sociaal-cultureel werkveld staat onder druk als actor in het middenveld.
- Toenemende verrechtsing zorgt voor polarisering.
- Toenemende individualisering en professionalisering van het vrijetijdsaanbod.
- Digitalisering/burn-out/welbevinden nemen toe onder druk van de huidige maatschappelijke tendensen.

Aanbeveling van de Visitatiecommissie

De visitatiecommissie bezorgde ons een uitgebreid rapport met ook 1 aanbeveling:

Een meer gedragen beleid en aanpak uitwerken om zowel ons publieksbereik te verbreden alsook specifieke doelgroepen te bereiken, met heldere doelen die ook achteraf getoetst kunnen worden.

Deze aanbeveling kwam niet binnen als een verrassing maar we namen ze wel ter harte en stelden een actieplan op, op basis van volgende punten.

In het uitbouwen van ons publieksbereik voelden we aan dat we in eerste instantie op zoek moesten gaan naar de kern van onze missie, en een duidelijk benoemde doelgroep. Binnen het beleidsplanningproces maakten we een uitgebreide oefening om onze bestaande en beoogde doelgroepen in kaart te brengen en te benchmarken aan andere spelers in de sector. Onze focus ligt hierbij op mensen die geëngageerd zijn om zich in te zetten voor de sociale strijd en op het versterken van mensen die niet of minder gehoord worden en nood hebben aan een breder netwerk.

Het verfijnen van onze doelgroep, bepalen van onze beoogde impact en het samengestelde doelstellingenkader met afgestemd indicatoren en normen geven ons hierin de nodige richting.

Om ons publieksbereik te verbreden en kwetsbare doelgroepen te bereiken, werken we samen met verschillende organisaties uit de sector. Onze inclusietrajecten rond fotografie zijn hier een goede motor voor waarvan we het kader in 2025 verder verfijnen naar aanleiding van onze eerste ervaringen in 2024.

Ook werken we eraan om onze werking toegankelijker te maken op vlak van taal en fysieke en financiële toegankelijkheid. Met groeiende aandacht voor intersectionaliteit zetten we ons in om de participatie van iedereen te vergroten zoals ook verder te lezen is in het onderdeel participatiebeleid.

Zoals aangegeven in het doelstellingenkader, de functies en vanuit onze kritische rol en maatschappelijk bewegende functie nemen we een meer politiserende rol op en kiezen we er bewust voor om actiever op sociale media en andere media te communiceren.

De vooropgestelde aanbeveling wordt actief opgenomen in ons doelstellingenkader onder:

- OD1.2 met de inclusietrajecten rond sociale fotografie
- OD2.1 met werkvormen onder ‘De mens achter de factor arbeid’
- OD2.2 met praktijken als ‘Ontdek je maaktalent’ en ‘Maandag Maakdag’
- OD3.1 met solidaire acties rond een waardige plek in de samenleving en de praktijk ‘Sociale strijd in mijn wijk’

Ook voor onze lokale groepen onder OD3.2 zetten we in op het faciliteren van missiegedreven aanbod door dit financieel en inhoudelijk te ondersteunen.

Bij elke van deze doelstellingen zijn indicatoren en normen vastgelegd om de voortgang en het succes van deze doelen te meten.

De opgegeven aanbeveling wordt dus verder opgenomen via verschillende deelaspecten van de werking: inhoudelijke uitbouw van het aanbod en praktijken via ons doelstellingenkader, vrijwilligersbeleid, participatiebeleid, communicatiebeleid en kwaliteitsbeleid.

Kritische zelfevaluatie

De verschillende evaluatiemomenten, gesprekken en metingen geven ons volgende opdrachten met vooropgestelde doelen waarbij de aanbeveling uit de visitatiecommissie een vaste leidraad is:

- Linx+ heeft nood aan een eenduidig verhaal en duidelijk afgelijnde identiteit met een vooropgestelde missie en visie zowel voor onszelf als voor de lokale groepen. Binnen dit beleidsplan werkten we intensief aan het verfijnen van deze elementen. Op die manier zorgen we voor een sterkere maatschappelijke profilering.
- In 2025 werken verder aan het naar buiten brengen van deze elementen via o.a. de Maak-het-mee-babbels voor onze achterban en andere communicatiemiddelen. Op die manier werken we aan een meer gedragen verhaal en visibiliteit van onze werking.
- We zetten actiever in op de maatschappelijke bewegingsfunctie en politiserende rol om onze vooropgestelde missie actiever uit te dragen en de draagkracht ervan te verbreden. Deze elementen zitten verder vervat in onze doelstellingenkader met de bijhorende indicatoren.
- Onze lokale groepen verouderen en dat model staat onder druk. We zetten actief in op het verder versterken van de bestaande ploeg en kijken ook naar voorzichtige vernieuwing. We hernemen hiervoor het levensfasemodel en de bijhorende ondersteuningsmodellen zoals aangegeven in OD3.2.
- Naast het klassieke verenigingsmodel bouwen we ons netwerk met lossere engagementen voor vrijwilligers verder uit. De stappen die we in 2024 zijn gestart nemen we verder mee naar 2025 en de komende beleidsperiode zoals aangegeven in OD3.2 maar ook SD1 en SD2.
- We professionaliseren onze goede praktijken en kijken kritisch naar praktijken die het minder goed doen door ons kwaliteitsbeleid verder uit te bouwen. We doen dit o.a. door in 2025 in te zetten op de implementatie van een CRM-tool.
- We bouwen terug aan een stabiele ploeg met toekomstperspectief na een woelige periode met een aantal wissels en grote nieuwe instroom. Zoals aangegeven in het onderdeel Linx+ team van de werkingsgegevens, bestaat ongeveer de helft van het huidige team uit nieuwe medewerkers die in het afgelopen anderhalf jaar instroomden.

Doelstellingenkader

In deze beleidsperiode werken we met een doelstellingenkader dat is opgebouwd rond drie strategische doelen, elk met twee operationele doelen. Deze operationele doelen worden gerealiseerd door middel van praktijken, acties en activiteiten. Sommige van deze praktijken zetten we al met succes in, andere worden bijgestuurd, en waar nodig ontwikkelen we nieuwe praktijken. De voortgang van de operationele doelen meten we aan de hand van normen en indicatoren, gebaseerd op de resultaten van de huidige beleidsperiode en onze prognoses voor de volgende.

Het doelstellingenkader is opgebouwd rond de impact die Linx+ nastreeft *iedereen vindt een plek in de sociale strijd*. Elk strategisch doel is een invulling van een van de rollen uit het decreet sociaal-cultureel werk. Deze doelen zijn afgestemd op twee van de gekozen functies: cultuur en maatschappelijke beweging.

In dit doelenkader verankeren we de succesvolle elementen van onze bestaande werking, vooral terug te vinden in SD1 (werking rond sociale geschiedenis en fotografie), OD 2.2 (STIEL) en OD 3.2 (onze lokale groepen). We versterken deze elementen met ambitieuze nieuwe plannen. Onder andere in SD2 en OD 3.1 beschrijven we hoe we die plannen vandaag zien, maar geven we onszelf ook de ruimte om ze verder te ontwikkelen.

Hieronder gaan we dieper in op elk van onze strategische en operationele doelen. Eerst lich-

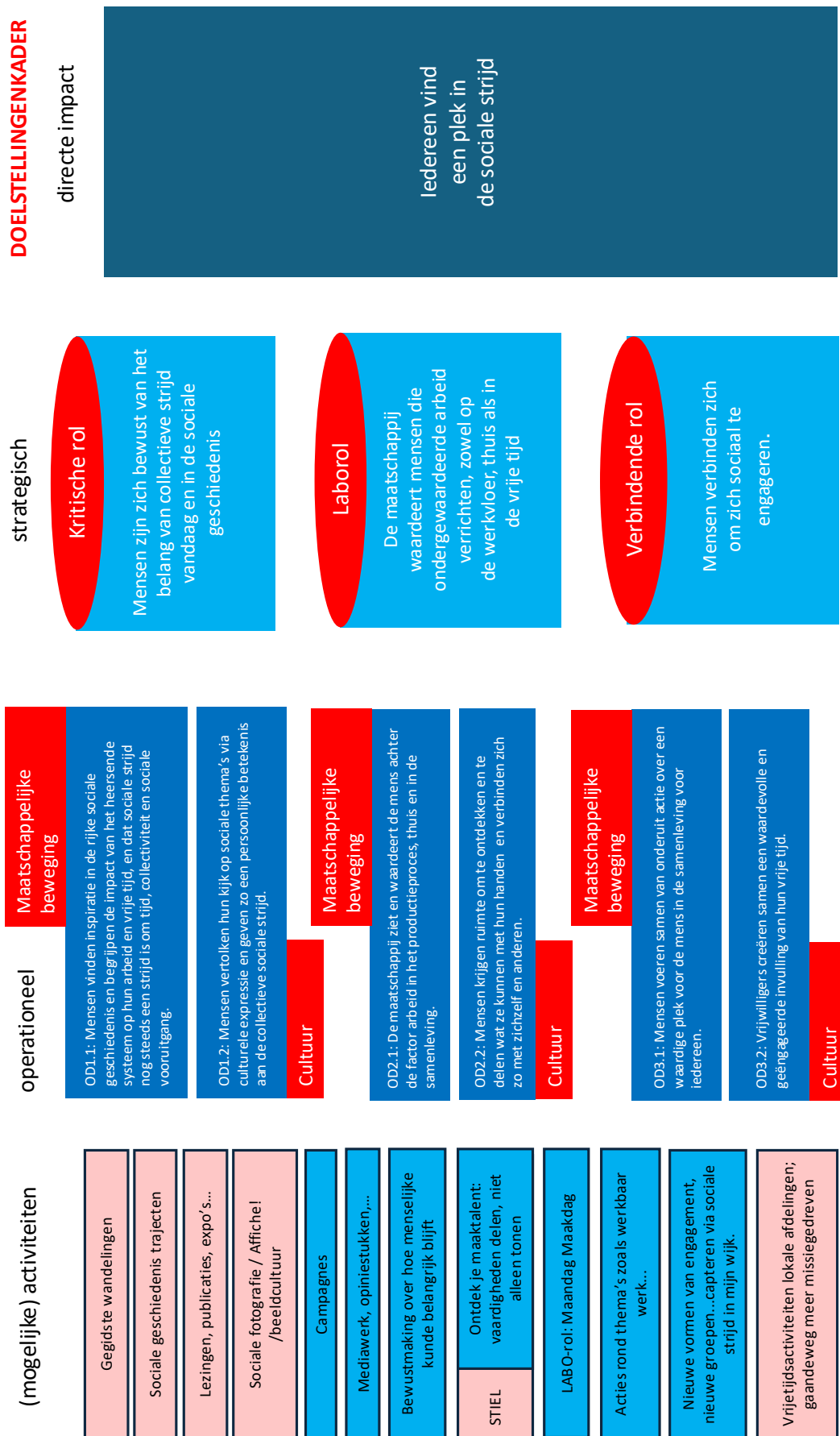
ten we voor elke doelstelling de bouwstenen toe: op welke uitdaging spelen we in, wat willen we er precies mee bereiken, wat is de link met onze missie en welke functies en rollen worden hierin opgenomen.

Vervolgens gaan we in op elk operationeel doel. We lijsten een paar mogelijke praktijken op en geven een aantal indicatoren en normen om ons succes te meten. Dit doelstellingenkader werd ook vertaald naar de inzet van mensen en middelen voor een degelijke afstemming van inhoudelijke ambities op zakelijke elementen.

Meer info is hierover te vinden in het onderdeel Financieel beleid.

Schema doelstellingenkader

Dit schema is een weergave van de verschillende SD en OD met aanduiding van de bijhorende functies en rollen. In de linker kolom staan de mogelijke praktijken en acties. De lichtrode vakken vertegenwoordigen bestaande praktijken. De lichtblauwe zijn nieuwe praktijken die we de komende beleidsperiode willen uitrollen. Bijna de helft van het doelstellingenkader vertegenwoordigt dus nieuwe praktijken en bijkomende ambities voor Linx+.

Strategisch doel 1 – bewustzijn van de sociale strijd

Mensen zijn zich bewust van het belang van collectieve strijd vandaag en in de sociale geschiedenis.

Bouwstenen van strategisch doel 1**Maatschappelijke uitdaging**

In onze omgevingsanalyse en vanuit de tendensen van de laatste (crisis-)jaren zien we de nood om de verhalen uit de sociale geschiedenis in herinnering te houden en in te zetten op het bewustzijn van collectieve strijd vandaag. We zien hoe sociale strijd vandaag nog altijd broodnodig is, maar soms worstelt met de vluchtigheid van engagement en het gebrek aan langdurige organisatie. Dan kan de sociale strijd uit het verleden inspiratie bieden. Het gaat daarbij om thema's in verband met arbeid en maatschappelijke zekerheid, maar ook over de brede sociale strijd zoals bv. stemrecht.

Beleidsdoel

We creëren via de verhalen uit de sociale geschiedenis bewustzijn over het belang van een democratische en solidaire samenleving, over de strijd die daarvoor werd gevoerd, over de fragiliteit van de democratie en over de kracht van collectieve actie. We maken duidelijk waarom die ook vandaag nog broodnodig is en welke vormen ze vandaag aanneemt.

Link met de missie

Linx+ bouwt met een sociaal-cultureel aanbod aan een warm netwerk dat de samenleving versterkt en mensen inspireert om hun plek te vinden in de sociale strijd.

Vanuit de sociale geschiedenis bieden we inspiratie om vandaag en morgen de democratie te blijven maken en bewaken. We brengen de verhalen van gewone mensen die samen iets groots maken. Een boost voor hun eigen identiteit en welzijn, een bouwsteen voor een menselijke maatschappij.

Functies en rollen

Dit strategisch doel vormt de vertaling van de kritische rol.

OD1.1: maatschappelijke bewegingsfunctie

OD1.2: cultuurfunctie

Operationeel doel 1.1 – begrijpen en spiegelen

Mensen vinden inspiratie in de rijke sociale geschiedenis en begrijpen de impact van het heersende systeem op hun arbeid en vrije tijd, en dat sociale strijd nog steeds een strijd is om tijd, collectiviteit en sociale vooruitgang.

In dit OD willen we mensen inzichten aanreiken, op hun maat, over de sociale strijd in het verleden en vandaag, om samen te kunnen reflecteren over de toekomst. We willen hier echt inzetten op de eerste fase van politisering: begrijpen hoe particuliere kwesties zoals werk, gezondheid en persoonlijk leven bepaald worden door het maatschappelijk systeem. En hoe sociale strijd daar altijd een antwoord op heeft willen bieden en kan bieden in de toekomst. We zetten dan ook extra in op die reflectie en meten of we dat politiserend effect ook bereiken.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

Met een uitgebreid aanbod van **gegidste wandelingen** vertellen we laagdrempelige verhalen over de sociale geschiedenis, waarmee we een spiegel voorhouden voor de actuele en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen. Dit is een continuering van ons succesvolle bestaande aanbod. De wandelingen worden gegeven door vrijwillige gidsen die we sinds 2024 verbinden in een lerend netwerk.

Via een **podcastreeks** voeden we het maatschappelijk debat rond de impact van het heersende systeem op arbeid en vrije tijd. Sinds 2022 maakten we 12 afleveringen voor onze Blik Historik podcast waarin we verhalen uit de sociale geschiedenis samen met experts of getuigen uitdiepen en spiegelen aan hedendaagse strijd. We bekijken voor de komende beleidsperiode of we deze praktijk verder behouden of laten evolueren vanuit een andere of gerichtere invalshoek.

Met een **rondreizende expo** brengen we doorheen de beleidsperiode uitgelichte thema's onder de aandacht, volgens het model van de huidige expo rond het algemeen stemrecht.

Voorbeeld 1: In 2024 werkten we intensief samen met de rondreizende expo van het Museum van het Kapitalisme. We gaven de expo onderdak in Ons Huis in Gent en hielden deze open tijdens de Gentse Feesten. Daarnaast gingen mee op zoek naar nieuwe gidsen en ondersteunden we het vormingstraject van deze gidsen. Het Museum van het Kapitalisme heeft als doel om het economisch

systeem op een toegankelijke manier te populariseren en het publiek te helpen dit beter te begrijpen. Het wil uitleg bieden over de term “kapitalisme”, een begrip dat vaak wordt gebruikt maar zelden diepgaand wordt verklaard. Door een dynamische, fysieke ruimte te creëren, biedt het museum een plek voor debat en reflectie over dit onderwerp. Het museum richt zich op een breed publiek, waaronder niet-academici en jongeren en maakt gebruik van interactieve middelen zoals emoties, alledaagse voorwerpen en zintuigen om de boodschap over te brengen. Iedereen kan leren over het kapitalistische systeem, omdat we er allemaal deel van uitmaken. Het museum wil bovendien de burgerzin stimuleren en een inspirerende ruimte bieden voor actief burgerschap. De organisatie van de expo gebeurde in samenwerking met het collectief van het Museum van het Kapitalisme, ABVV Oost-Vlaanderen, Masereelfonds, Broederlijk Delen, Onderzoeksgroep PIPN van Conflict & Development UGent en Crescendo-S.

Voorbeeld 2: Sinds april 2023 voorzien we een uitgebreid aanbod rond de strijd voor stemrecht. We ontwikkelden samen met Amsab-ISG een rondreizende tentoonstelling met audiogids en bijhorende publicatie. We vertellen het verhaal van de strijd om het algemeen stemrecht, geven de belangrijkste ankerpunten en staan ook stil bij de evoluties tot vandaag. Zo gingen we voor onze Blik Historik podcast in dialoog met prof. Gita Denecere (UGent) en Luc Peiren (Amsab-ISG) en ook in een volgende aflevering met Jessica Rombaut van SAAMO over de afschaffing van de opkomstplicht. In september 2024 kon je met Linx+ in gesprek op het Feest van de Democratie vanuit het Ieders stemt!-partnerschap waarbij we ons ook aansloten.

Normen en indicatoren

1. Tegen het einde van de beleidsperiode hebben we minstens 1000 nieuwe deelnemers geïnspireerd met onze verhalen over sociale geschiedenis en hedendaagse sociale strijd.
2. Tegen het einde van de beleidsperiode hebben we op minstens 100 verschillende plekken mensen geïnspireerd met onze verhalen over sociale geschiedenis en hedendaagse sociale strijd.
3. 70% van de deelnemers geeft in de evaluatie achteraf aan dat ze nieuwe inzichten hebben opgedaan over de sociale strijd vandaag.

Operationeel doel 1.2 – cultureel vertalen en betekenis geven

Mensen vertolken hun kijk op sociale thema's via culturele expressie en geven zo een persoonlijke betekenis aan de collectieve sociale strijd.

Culturele expressie is, naast kennis verwerven, een andere manier om sociale en politiserende thema's te verkennen. Het is bij uitstek een manier om je eigen relatie tot een maatschappelijk thema te onderzoeken. Linx+ heeft in de afgelopen jaren een stevige traditie opgebouwd rond sociale fotografie, een medium dat we nog altijd erg geschikt vinden om rond sociale thema's te werken. Naast ons aanbod voor amateur- en semiprofessionele sociale fotografen, zetten we in op werkvormen waarmee een breed publiek en ook kwetsbare groepen aan de slag kunnen met fotografie. Daarnaast experimenteren we ook met andere vormen van beeldexpressie.

Met culturele expressie hebben we twee keer kans om te politiseren: één keer met de makers in het maakproces, en een tweede keer bij het publiek dat de resultaten van ons maakproces komt bekijken.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

- Via onze **Bewogen Fotografen-wedstrijd** en de **Grote Prijs Sociale Fotografie** dagen we fotografen uit om maatschappelijk thema's in beeld te brengen met een sociale insteek. Beide wedstrijden hebben een eigen jury en prijsuitreiking, waar deelnemers hun werk tonen en in contact komen met andere geïnteresseerden. De foto's vinden hun weg naar een breed publiek, zowel via tentoonstellingen als via publicatie in **RAUW**, ons jaarmagazine over sociale fotografie. Hierin komen de verhalen achter de beelden en de drijfveren van de fotografen aan bod. RAUW is verkrijgbaar via onze eigen kanalen en bij de krantenwinkel. Daarnaast organiseren we jaarlijks de **Dag van de Sociale Fotografie**, een inspirerende bijeenkomst voor liefhebbers en beoefenaars van sociale fotografie. Op deze dag vinden workshops en ontmoetingen plaats, en gaan fotografen met elkaar in debat over hoe fotografie maatschappelijke thema's kan verdiepen en verduidelijken.
- Onze **inclusieprojecten** benutten fotografie als instrument voor zelfexpressie en maatschappelijke bewustwording. Hierin krijgen deelnemers intensieve begeleiding om hun verhaal te vertellen en versterken ze elkaar in groepsverband. De focus ligt niet op technische perfectie, maar op het ont-

wikkelen van een groepsproject waarin feedback en persoonlijke groei centraal staan. Door middel van wekelijkse opdrachten verkennen deelnemers hun omgeving en ontwikkelen ze hun talent. De eerste trajecten liepen in samenwerking met armoedevereniging Kras in Gent en het werklozencomité van ABVV-regio Antwerpen. In 2024 breiden we dit programma uit, met nieuwe samenwerkingen met onder andere Fedasil, De Rode Antraciet, Het Ventiel, Trafiek in Gent, de MS-kliniek in Melsbroek, en opnieuw Kras in Gent. De meeste trajecten starten in het najaar van 2024, met plannen voor 2025 en mogelijk ook al 2026. Deze werking willen we stevig verankeren in de komende beleidsperiode.

— Tot slot bieden we met het project **Affiche! In 100 beelden van toen naar morgen** een ander perspectief op beeldcultuur en sociale kwesties. Hier krijgen studenten grafische vormgeving de kans om maatschappelijke vraagstukken inhoudelijk en visueel te vertalen naar vandaag op basis van historische strijdaffiches uit de rijke collectie van het Amsab-ISG. Dit project organiseerden we in 2018 al succesvol en willen we de komende beleidsperiode opnieuw inzetten in het bevorderen van cultuurparticipatie en het naar buiten brengen van maatschappelijke kwesties.

Normen en indicatoren

1. Tegen het einde van de beleidsperiode hebben we makers uitgedaagd en ondersteund om via culturele expressie 50 maatschappelijke thema's naar buiten te brengen.
2. Tegen het einde van de beleidsperiode hebben we 25% meer mensen uitgedaagd om na te denken over maatschappelijke thema's die aan bod komen bij de culturele expressievormen die we ondersteunen. We verzamelen de reacties bij elke actie of activiteit. We toetsen het cijfer aan de nulmeting die we uitvoeren in 2025.
3. Jaarlijks starten we minstens 4 inclusietrajecten sociale fotografie. De inzichten en verhalen die hieruit voortkomen, krijgen extra exposure via dialoogmomenten en een toonmoment voor een breder publiek.

Strategisch doel 2 – waardering van de mens achter de factor arbeid

De maatschappij waardeert de mens achter de factor arbeid zowel op de werkvloer, thuis als in de vrije tijd.

Bouwstenen van strategisch doel 2

Maatschappelijke uitdaging

Uit onze omgevingsanalyse blijkt dat er nog heel veel werk aan de winkel is wat betreft de waardering van ieders bijdrage in de economie, de waardering van handenarbeid, en de zoektocht naar betekenisvol werk. We bekeken ook wat de huidige economie doet met de werkende mens: er is sprake van een burn-outepidemie, vervreemding en groepen die niet meer mee kunnen. De vereiste om voortdurend online bereikbaar te zijn, weegt op mensen en doet de nood groeien aan een tegenwicht. Zo bekeken we in onze contextanalyse onder andere het heilzame effect van deconnecteren en 'maken'.

Beleidsdoel

We versterken de waardering van de bijdrage van iedereen in de maatschappij en de ruimte voor de mens als persoon (en niet als productiemiddel) in ons systeem. We geven veel aandacht aan handenarbeid. Omdat we geloven dat die in onze samenleving ondergewaardeerd wordt. En omdat we geloven dat werken met je handen in onze digitale en stressvolle samenleving mensen heel wat te bieden heeft: deconnectie, rust, trots, plezier.

Link met de missie

We brengen de verhalen van gewone mensen die samen iets groots maken. Een boost voor hun eigen identiteit en welzijn, een bouwsteen voor een menselijke maatschappij.

Functies en rollen

Dit strategisch doel vormt de vertaling van de laborol.

OD2.1: maatschappelijke bewegingsfunctie

OD2.2: cultuurfunctie

Operationeel doel 2.1 – sensibiliseren

De maatschappij ziet en waardeert de mens achter de factor arbeid in het productieproces, thuis en in de samenleving.

Zoals ook de visitatiecommissie heeft aangegeven, wil Linx+ in de komende beleidsperiode meer

toonaangevend zijn rond de thema's die we belangrijk vinden zoals de waardering van de mens achter de factor arbeid. We willen de ogen openen over de bijdrage van mensen achter de schermen van je dagelijkse leven, onzichtbare handen zoals bv. poetspersoneel, pakjesbezorgers, orderpikkers en andere arbeiders. Maar het kan ook gaan over mantelzorg of andere niet-betaalde arbeid.

We geloven dat we, met de nodige voorbereiding, scherpste in de keuze van het thema en een goede communicatiestrategie, er minstens 1 keer per jaar in moeten kunnen slagen om het nationale debat te halen. Dat kan zowel via nationale media gebeuren als door een campagne die viraal gaat op sociale media. De thema's waar we rond werken, zijn immers voor iedereen relevant.

Dit is voor Linx+ een nieuwe ambitie. We geven onszelf dus de ruimte om te experimenteren en te zoeken naar een format dat bij ons past.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

We vertrekken vanuit het concept 'Wat als een bepaalde ondergewaardeerde of onzichtbare groep het werk neerlegt?'

We focussen jaarlijks op 1 bepaalde groep zodat we op het einde van de beleidsperiode 4 invalshoeken hebben over onzichtbare of ondergewaardeerde arbeid. We sprokkelen de verhalen bv. via gesprekavonden, podcast, debat,... We gaan in gesprek met experts en brengen deze verhalen naar buiten en dragen bij tot een genuanceerder maatschappelijk debat. Mogelijk kunnen we deze ambitie koppelen aan andere delen in onze werking (bv de inclusieprojecten sociale fotografie).

Normen en indicatoren

1. Jaarlijks wordt vanaf 2026 1 onzichtbaar beroep waardierend in de schijnwerpers geplaatst met minstens 3 acties op sociale media en 1 activiteit.
2. Dit resulteert jaarlijks in minstens 1 gesprek in nationale media (opiniestuk, deelname aan een radioprogramma of tv-programma, artikel in een krant...)
3. In 2030 brengen we onze bevindingen over het maatschappelijk belang van onzichtbare beroepen naar buiten in een rapport.

Operationeel doel 2.2 - delen en doen

Mensen krijgen ruimte om te ontdekken en te delen wat ze kunnen met hun handen en verbinden zich zo met zichzelf en anderen.

In dit OD ontwikkelen we initiatieven die mensen zin geven om met hun handen aan de slag te gaan,

en in de verf zetten wat mensen met hun handen kunnen. Het gaat dus zowel om waardering als om ontdekken wat je handen je kunnen brengen. In ons traject 'STIEL, wij zijn de makers' (zie laboratoriumrol) stellen we vast dat mensen fierder, gelukkiger en sterker worden van maken met hun handen en dat dit ook kansen biedt om zich te verbinden met anderen. Anderzijds stellen we vast dat de ruimte en tijd om te kunnen maken beperkt zijn. Bedreigingen hiervan zijn het overaanbod aan digitale prikkels en impulsen, combinatie werk en vrije tijd, fysieke ruimte om te kunnen maken, ... We nemen het eerste jaar van de beleidsperiode de tijd om de concepten 'Ontdek je maaktalent' en 'Maandag Maakdag' verder uit te werken en om de lancering van de bewustmakingscampagne ervan te plannen. Zoals aangegeven in het financieel beleid, voorzien we een extra aanwerving eind 2025 om deze praktijken verder uit te bouwen en uit te rollen.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

— We gaan aan de slag met het concept '**Ontdek je maaktalent**' waarmee we met een kleinere groep een traject volgen om hun maaktalent te ontdekken en verder te ontplooien. We werken hiervoor samen met partnerorganisaties voor het selecteren van de doelgroep en maakleerplekken voor de praktische invulling. We voorzien hiervoor een langer lopend traject zodat we het proces grondig kunnen documenteren en naar buiten brengen. We voorzien 2 trajecten per jaar vanaf 2026.

— Vanaf 2028 bundelen we online ervaringen, tips en wegwijzers voor een ruimer publiek, waarmee mensen hun maaktalent kunnen ontdekken en verder ontplooien.

— We zetten het concept 'Maandag Maakdag' uit als praktijkexperiment, passend bij de laborol. In 2027 werken we een strategisch plan uit voor de uitrol van de 'Maandag Maakdag' campagne. We voorzien hierin een overzicht van missie en visie van het project, te bereiken doelgroep, communicatieplan, partnerschappen, beoogde resultaten, financiering van het project en de doelstellingen ervan.

— Vanaf 2028 bundelen we tips en ervaringen rond 'Ontdek je maaktalent' en brengen we die naar buiten via onze verschillende communicatiekanalen. We stimuleren en ondersteunen het 'Ontdek je maaktalent' en 'Maandag Maakdag' concept bij de lokale groepen en vrijwilligers via een laagdrempelig aanbod en ondersteuningspakket. We bieden dit pakket ook breder aan, aan organisaties die hiermee aan de slag willen.

Normen en indicatoren

1. Vanaf 2026 doorlopen we jaarlijks 2 intensievere trajecten waarbij mensen hun maak-talent ontdekken.
2. Vanaf 2027 zetten we het thema 'Maken' op de maatschappelijke agenda. We bepalen daarvoor dan de nodige indicatoren maar we mikken op een landelijke uitstraling.

Strategisch doel 3 - solidaire actie en samen bouwen

Mensen verbinden zich om zich sociaal te engageren.

Bouwstenen van strategisch doel 3

Maatschappelijke uitdaging

Om een plek te vinden in de sociale strijd, moet je geloven dat je iets kan veranderen. In de omgevingsanalyse zagen we dat mensen wel degelijk politiek geëngageerd zijn, maar dat het niet makkelijk is om de strijd vol te houden en echte verandering te realiseren. Teleurstelling riskeert te verzanden in polarisering en wij-zijdenken, met alle gevolgen voor de democratie. Met Linx+ willen we mensen terug een plek geven in de sociale strijd. Tegelijk hebben we ook de kracht van verenigen aangehaald, en hoe die een tegengif kan zijn tegen polarisering, eenzaamheid en radicalisering.

Beleidsdoel

We versterken vrijwilligers in hun engagement om van onderuit actie te voeren over een waardige plek in de samenleving voor iedereen. We werken hiervoor samen met partnerorganisaties om expertise uit te wisselen en een breder publiek te bereiken. Zelf schuiven we het concept 'sociale strijd in mijn wijk' naar voren om praktijken van onderuit te kunnen capteren. Verder blijven we versterkend inzetten op onze lokale vrijwilligersgroepen in hun engagement om vrijetijdsactiviteiten te organiseren voor hun lokale achterban.

Link met de missie

Linx+ bouwt met een sociaal-cultureel aanbod aan een warm netwerk dat de samenleving versterkt en mensen inspireert om hun plek te vinden in de sociale strijd.

Door samen met onze vrijwilligers zinvolle en creatieve vrijetijdsactiviteiten te organiseren, geven we mensen de kans om hun talenten te ontplooiën en zich met elkaar te verbinden. Op voet van gelijkheid en met rechtvaardige toegang voor iedereen.

Functies en rollen

Dit strategisch doel vormt de vertaling van de verbindende rol.

OD2.1: maatschappelijke bewegingsfunctie

OD2.2: cultuurfunctie

Operationeel doel 3.1 - actie met vrijwilligers en partners

Mensen voeren samen van onderuit actie over een waardige plek in de samenleving voor iedereen.

In dit OD ontwikkelen we initiatieven die mensen de ruimte geven om op een laagdrempelige manier hun stempel te drukken en stem te verheffen over maatschappelijke kwesties. We vertrekken vanuit het concept *een waardige plek in de samenleving voor iedereen* waarbij het engagement kleinschalig kan zijn maar waarbij het vooral belangrijk is om op deelnemersniveau te focussen op deelnemen en deelhebben. We kiezen ervoor om telkens te focussen op 1 thema zodat we de actie en het engagement goed kunnen afbakenen. Verder zetten we in op het detecteren en zichtbaar maken van participatieve praktijken om deze verder te kunnen uitrollen als voorbeeldpraktijk.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

— We organiseren vanaf 2026 jaarlijks minstens **2 solidaire acties** rond een specifiek thema waarmee we strijden voor een **waardige plek in de samenleving**. We werken hiervoor samen met andere organisaties en partners en gaan actief op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Daarbij hebben we extra aandacht voor doelgroepen die nu nog niet voldoende vertegenwoordigd zijn in de sociale strijd. We meten de resultaten van de actie af aan de zichtbaarheid in het publiek debat in de media en of sociale media en de impact hiervan. Per actie stellen we ons van tevoren enkele precieze doelen, als houvast voor onze evaluatie.

— Via het format **'sociale strijd in mijn wijk'** sprokelen we verhalen van sociale strijd vandaag en brengen we die naar buiten via sociale media en andere kanalen. Het gaat om kleine gerichte acties om aan te tonen dat ook kleine ingrepen effect kunnen hebben. Onder sociale strijd verstaan we elke actie die mensen samen opzetten rond een eis om hun of andermans leefsituatie te verbeteren. Deze strijd gaat over concrete thema's zoals huisvesting, mobiliteit of meer groen.

— Tegen 2027 is onze praktijk 'sociale strijd in mijn wijk' uitgerold. We gaan in gesprek met deelne-

mers en vrijwilligers over de impact van de actie en nemen deze als voorbeeldactie om via het multiplicatoreffect ook in te zetten op andere plekken. We bundelen de voorbeeldacties in het voortdurend evoluerende **'grote handboek voor kleine sociale strijd'**.

Voorbeeld: In een drukke buurt met gevaarlijke verkeerspunten bundelen bewoners hun krachten om veilige fiets- en voetpaden te eisen. Ze vragen een herinrichting van de straten en pleinen voor autoluwe zones, betere oversteekplaatsen en veilige schoolroutes. Door acties, petitities en overleg zorgen ze voor meer aandacht voor verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit.

Voorbeeld: Een gemeente wil een park bebouwen met luxe appartementen. Buurtbewoners zetten zich in voor het behoud van het park als openbare ruimte, een plek voor recreatie en ontmoeting. Door mobilisaties, creatieve protesten en betrokkenheid in besluitvorming verdedigen ze het park als essentieel groen in hun omgeving.

Voorbeeld 1: Op 19 november 2024, Internationale Mannendag, zagen mannelijke standbeelden in Gent er anders uit: ze hebben een draagdoek om met een babypop erin. Dit is een actie van Zijkant, ABVV Oost-Vlaanderen en Linx+ om te eisen dat vaders kunnen vaderen. Want mannen hebben het recht om te zorgen, maar stuiten in de praktijk op allerlei hindernissen, zoals een heel kort geboorteverlof, genderstereotypen tijdens zwangerschap en gezinsbegeleiding en hardnekkige vooroordelen wanneer ze beslissen om deeltijds te werken.

Normen en indicatoren

1. Vanaf 2026 organiseren we minstens 2 solidaire acties rond een waardige plek in de samenleving. We werken hiervoor participatief met vrijwilligers en andere organisaties. We meten het aantal deelnemende vrijwilligers en partnerorganisaties en meten ook de impact van de actie bij de deelnemers. Na elke actie hebben we een verslag van gesprek over wat goed ging en beter kon met partners en sleutelvrijwilligers.

2. Vanaf 2027 sprokkelen we 4 verhalen per jaar rond het thema 'sociale strijd in mijn wijk'. We brengen die verhalen naar buiten via onze sociale media en andere kanalen zoals 'het grote handboek voor kleine sociale strijd'. Onze ambitie is telkens om de lokale verhalen landelijk in het licht te brengen.

Operationeel doel 3.2 – lokale vrijwilligerswerking en groepen

Vrijwilligers creëren samen een waardevolle en geëngageerde invulling van hun vrije tijd.

Van oudsher werd de werking van Linx+ opgebouwd vanuit de lokale groepen. Die autonome groepen blijven voor ons belangrijk. We ondersteunen hen om zelf hun vrije tijd in te vullen met waardevolle activiteiten. In de komende jaren willen we hen stimuleren om meer aansluiting te vinden bij de rest van de werking en de actuele missie van Linx+. We organiseren ook jaarlijks onze Linx+dag waar we onze lokale vrijwilligers en andere deelnemers op uitnodigen om aan een laag tarief inspiratie op te doen voor hun eigen aanbod. Het gaat dan om gegidste wandelingen, bezoeken achter de schermen, musea bezoeken, lezing of film,...

Door de evoluties in de samenleving rond vrijwilligersengagement is de lokale werking in afgelopen jaren niet meer gegroeid en zelfs afgenomen. De werking van Linx+ is vandaag ook veel breder opgebouwd dan enkel deze lokale groepen. We hebben bovendien nieuwe groepen deelnemers die eerder samenkomen op basis van een gedeelde interesse dan op basis van locatie of een langlopend engagement. Onze ambitie is dan ook niet om dit onderdeel van de werking kost wat kost te laten uitbreiden. We willen de lokale werking wel volop laten renderen voor de deelnemers en de missie van de organisatie. We onderzoeken waar nieuwe groepen een toekomst hebben en ondersteunen die voluit. We onderzoeken ook welke vernieuwing in soorten groepen, engagementen en activiteiten mogelijk is en geven vrijwilligers en groepen ook de kans om in schoonheid af te ronden.

Mogelijke praktijken, acties en activiteiten

Onze lokale vrijwilligersgroepen organiseren autonoom activiteiten voor hun eigen doelpubliek. Vanuit Linx+ ondersteunen we deze vrijwilligersgroepen om hun engagement zo goed mogelijk op te nemen op basis van de missie en visie van Linx+. Veel van deze activiteiten hebben een verbindend en gemeenschapsvormend karakter door de nabijheid van de lokale groep tegenover hun doelpubliek en achterban. Het gaat daarbij om uitstappen, sportactiviteiten zoals wandelen en fietsen, samen eten en vieren. Dat laatste gebeurt regelmatig om de kas de spijzen maar ook vaak vanuit een charitatief karakter om een lokaal initiatief te ondersteunen. Daarnaast organiseren deze lokale groepen ook activiteiten met een meer inhoudelijke invul-

ling afgestemd op maatschappelijke kwesties en cultuurbeleving.

Een kleine greep uit de activiteiten die de lokale vrijwilligersgroepen hier rond autonoom organiseren in 2023 en 2024:

- Lezingen en debat: **De kwestie Israël-Palestina** met Brigitte Herremans; **Onze sociale zekerheid onder druk** met Jef Maes; **Niet alles maar veel begint bij luisteren** met Dominique Willaert; **Extreemrechts, de geschiedenis herhaalt zich niet (op dezelfde manier)** met Vincent Scheltiens; **Over de Wetstraat** met Ivan De Vadder; **Politiek in je newsfeed** met Ike Picone; **Waardig levenseinde** met Wim Distelmans; ...
- Infomomenten en workshops: omstaanderstraining (rond racisme); AI en digitale fotografie; Photoshop; EHBO; dementie; mantelzorg; phishing; sociale media inzetten voor je lokale groep ...
- Solidariteitsacties en maatschappelijk engagement: 8 mei-herdenking in Breendonk; 8 maart Vrouwendag; 17 oktober dag van verzet tegen armoede; 1 mei-viering ...
- Film en theater: Le caftan Bleu, Si se puede!, SUKR voorstelling van het Eenzame Westen ...
- Musea en bezoeken: Dossinkazerne; Museum Dr. Guislain; KMSKA Ensorexpo; Afrikamuseum; Liberation Garden; Boekentoren Gent; Bokrijk; Dieric Bouts expo in M Museum ...
- Expo's met eigen werk: fotografie, kantwerk, glaskunst ...

Meer info over de groepen en de manier waarop we hen ondersteunen in het onderdeel vrijwilligersbeleid.

Normen en indicatoren

1. We meten het aanbod van de lokale groepen en toetsen op de cultuur- en maatschappelijke bewegingsfunctie. We streven naar een groei van 10% naar 20% voor de maatschappelijke bewegingsfunctie en een groei van 30% naar 50% voor de cultuurfunctie tegen het einde van de beleidsperiode.
2. In 2025 maken we een nulmeting en een uitgebreide doorlichting van onze lokale groepen volgens het levensfasemodel van Joris Piot. We streven naar een verdeling zoals hierna aangegeven tegen het einde van de beleidsperiode:
 - 10% startende groepen
 - 50% autonome groepen
 - 30% routineuze groepen
 - 10% verstillende groepen

Visie op de sociaal-culturele rollen

Rollenmix

Het doelstellingenkader van Linx+ werd opgebouwd op basis van 3 strategische doelstellingen die telkens een sociaal-culturele rol vertegenwoordigen.

De **kritische rol** vloeit natuurlijk voort vanuit onze ervaring in het brengen van tegenmacht en inspiratie tot verandering. Het brengen van verhalen uit de sociale geschiedenis en die spiegelen aan de hedendaagse sociale strijd is een praktijk die we al zeer veel jaren onder verschillende vormen naar buiten brengen.

Deze rol komt het sterkst in onze werking naar boven en hierin hebben we ook een uitgebreide expertise. In het beter naar buiten brengen van de verhalen en de achterliggende boodschap liggen nog groeikansen die we vanaf 2025 verder aanpakken.

De **laboratoriumrol** is voor Linx+ een minder vanzelfsprekende rol. In deze beleidsperiode namen we het project 'STIEL, wij zijn de makers' als uitgangspunt voor het maatschappelijk experiment. We lieten mensen hun maaktalent ontdekken en interviewden verschillende makers over hun maakervaring en talent en hoe dit een onderdeel vormt van hun identiteit.

In de komende beleidsperiode nemen we de laborol verder op vanuit het uitgangspunt dat maken met de handen en handenarbeid een waardevolle benadering nodig heeft. Voornamelijk als tegengewicht voor de kenniseconomie, depersonalisering van arbeid en toenemende digitalisering. Daarnaast is er steeds meer nood aan het vinden en tonen van persoonlijke talenten en hiermee in verbinding te komen met zichzelf en met anderen.

Deze rol is ook voor Linx+ een experimentele rol. We hebben hier vandaag veel minder expertise in en geven onszelf de ruimte om hierin te onderzoeken, te exploreren en verder te groeien. Zoals aangegeven in het financieel beleid voorzien we hierin extra mensen en middelen om deze opdracht op te nemen.

De **verbindende rol** is voor Linx+ een rol waarin we een uitgebreide expertise hebben met onze lokale vrijwilligersgroepen. Daarnaast experimenteren we al een aantal jaar met losse vrijwilligersengagementen. Onze gidsenwerking vormt daarin een solide basiswerking die we verder uitbouwen samen

met de vrijwilligersgroep die de inclusietrajecten rond sociale fotografie begeleiden.

Voor deze rol kan Linx+ terugvallen op een uitgebreide ervaring die we steeds verder uitbouwen naar het veranderend vrijwilligerslandschap en deelnemersveld. Ook rond participatie en het bereiken van moeilijker te bereiken doelgroepen werken we actief samen met partners en zetten we laagdrempelige werkvormen in.

Deze rol is voor Linx+ goed uitgebouwd mits de nodige aandacht om hier nog verder in te groeien en te professionaliseren.

Kritische rol

Als Linx+ zien we het als onze opdracht om mensen niet alleen te verbinden, maar hen ook uit te dagen om kritisch na te denken over de actuele samenleving en hun plaats daarin. We streven naar een maatschappij waarin burgers zich bewust zijn van de onderliggende structuren die ongelijkheid, onrechtvaardigheid en uitsluiting in stand houden, en waarin zij de tools hebben om actie te ondernemen.

In de beleidsperiode 2026-2030 zal Linx+ zijn kritische rol verder ontwikkelen door bewustzijn, kennis en reflectie over de actuele samenleving te stimuleren. Dit doen we onder andere via activiteiten die passen onder de maatschappelijke bewegingsfunctie en de cultuurfunctie met speciale aandacht voor sociale geschiedenis en beeldende kunst zoals sociale fotografie en andere beeldexpressie.

Uitgangspunten voor de kritische rol en hoe ze terug te vinden zijn in de strategische en operationele doelen:

1. Bewustzijn verhogen over de samenleving vandaag: Linx+ zet in op een groter maatschappelijk bewustzijn door individuen en groepen te laten nadenken over de huidige maatschappelijke vraagstukken, de context waarin ze ontstaan zijn en hoe ze vandaag evolueren. Vaak leggen we de link met sociale geschiedenis, omdat die helpt om de wereld vandaag beter te begrijpen.

Dit doen we heel expliciet in onze activiteiten onder OD 1.1. Maar ook in onze andere operationele doelen reiken we vaak kennis en inzichten aan om het gesprek op gang te brengen. We moedigen mensen aan om na te denken over hun eigen plek in het systeem. En we tonen hen hoe ze door

een andere houding of door actie het systeem ten goede kunnen beïnvloeden.

De waardering van de (handen)arbeid van iedereen die we realiseren in SD2, doet mensen kritisch kijken naar de samenleving vandaag, en wie daarin wel en niet gehoord wordt.

De brede thema's waar we bewustzijn rond creëren, zijn sociale ongelijkheid, waardering en erkenning voor de mens achter de factor arbeid, onzichtbare actoren in onze samenleving en andere sociaal-politieke vraagstukken.

2. Cultuur als spiegel voor de maatschappij: Cultuur is een krachtig instrument om kritische reflectie en bewustwording te bevorderen. Linx+ werkt aan projecten die de sociale geschiedenis in beeld brengen, om mensen bewust te maken van de historische wortels van de huidige sociale en politieke structuren. Mensen kunnen bij Linx+ zowel culturele maker zijn als cultuur met een sociale insteek beleven.

Sociale fotografie en beeldexpressie zijn hierbij belangrijke middelen om verhalen te vertellen, onrecht zichtbaar te maken en mensen uit te nodigen om op een nieuwe manier naar hun omgeving te kijken. We mikken niet alleen op de technisch sterke fotografen, maar ook op laagdrempelige projecten waaraan iedereen kan participeren (zie OD 1.2).

De kritische rol krijgt via cultuur een plek onder OD's 1.2, 2.2, en ook wel 3.2, wanneer lokale groepen culturele activiteiten organiseren met een maatschappelijke insteek. Zo maken we ingewikkelde maatschappelijke problemen begrijpelijk en bespreekbaar.

3. Ondersteunen van kritische actie: Linx+ gelooft in de kracht van dialoog als middel om mensen aan te zetten tot kritisch denken. Deze dialoog moet echter niet blijven steken in reflectie, maar leiden tot concrete actie en verandering. We creëren platforms en netwerken waarin mensen samenkomen om actie te ondernemen rond thema's zoals sociale ongelijkheid, evoluties in arbeidsomstandigheden, onzichtbare actoren in onze samenleving en andere sociaal-politieke vraagstukken. Daarbij helpen we mensen om die grote thema's te connecteren met hun heel eigen situatie en die van andere groepen in de maatschappij. We ondersteunen kritische burgerinitiatieven die zich inzetten voor een meer rechtvaardige en duurzame samenleving. We geven hen een stem in onze activiteiten in SD1, en gaan met hen in de actie in OD 3.1. Ook lokale groepen komen regelmatig, met onze steun, in actie voor lokale kwesties in OD 3.2.

4. Thematiseren van sociale strijd: in de sociale strijd komen de kritische en de verbindende rol voor Linx+ samen (zie verder verbindende rol). We willen mensen niet alleen informeren over historische en actuele vormen van onrecht, maar hen ook tonen hoe zij kunnen bijdragen aan verandering. We moedigen hen als het ware aan om ook hun eigen plek in het systeem te bevragen. De motivatie om samen te ijveren voor verandering krijgen deelnemers vanuit verhalen uit het verleden en vanuit voorbeelden van sociale strijd vandaag (SD1).

Laborol

De laborol biedt ruimte voor creativiteit en vernieuwing in het sociaal-cultureel werk, met aandacht voor de evoluties binnen de samenleving. Bij Linx+ vertalen we de laborol naar initiatieven die het belang van arbeid als maatschappelijke waarde herwaarderen, met bijzondere aandacht voor het welzijn van de mens achter de arbeid. Dat is meteen ook de spelregel die we in vraag stellen: de mens wordt nu nog te veel gezien als een productiemiddel die de economie moet dienen, terwijl de economie en de maatschappij eigenlijk zo zouden moeten ingericht worden dat ze de mens dienen.

Bij Linx+ zien we arbeid niet alleen als een economische factor, maar ook als een fundamenteel sociaal en cultureel gegeven dat bijdraagt aan de vorming van identiteit, gemeenschap en welzijn. In onze laborol zetten we in op het waarderen van de mens achter de arbeid en het ontwikkelen van creatieve en innovatieve praktijken rond arbeid, handwerk en digitale deconnectie.

Uitgangspunten voor de laboratoriumrol en hoe ze terug te vinden zijn in de strategische en operationele doelen:

1. Herwaarderen van arbeid en waarderen van de mens achter de arbeid: Linx+ wil de sociale en culturele waarde van arbeid herdefiniëren, met bijzondere aandacht voor de mens achter de arbeid. Dit betekent dat we niet alleen kijken naar arbeid als economische factor, maar naar de intrinsieke waarde van arbeid voor het welzijn en de eigenwaarde van het individu. We zetten in op activiteiten en campagnes die het welzijn van werknemers centraal stellen en waarin arbeid wordt gezien als een bron van trots, vervulling en creativiteit. OD2.1 vormt hierin de vertaalslag waar we willen inzetten op het zichtbaar maken van onzichtbare of ondergewaardeerde beroepen vanuit de vraag: Wat als deze mensen het werk neerleggen?

2. Waarderen van handwerk: De digitalisering van de samenleving heeft onmiskenbare voordelen, maar leidt ook tot digitale overconnectie en de vervreemding van fysieke processen. Met de campagne 'Maandag Maakdag' (OD 2.2) willen we een tegengewicht bieden door het belang van handwerk en fysiek creëren centraal te stellen. We nodigen mensen uit om elke maandag met hun handen te werken en zo digitale deconnectie te ervaren. Het hoeft niet hip te zijn en ook niet Instagramwaardig. Van een oud meubel repareren, naaien, sleutelen aan een oude auto, tot creatieve expressievormen zoals beeldhouwen, schilderen of borduren; we nodigen iedereen uit om trots te zijn op wat ze doen en kunnen. Maar ook om de mentale rust en verbondenheid te ervaren die met handenarbeid samengaat. In ons praktijkexperiment gaan we op zoek naar formats die een tegenwicht bieden tegen de ratrace: samen met anderen maken, alles wat 'moet' even aan de kant zetten, misschien delen we het juist niet op de sociale media.

3. Arbeid als cultureel en sociaal proces: We zien arbeid niet enkel als een economische noodzaak, maar ook als een cultureel en sociaal proces dat mensen met elkaar verbindt en gemeenschappen creëert. Linx+ zal in de beleidsperiode 2026-2030 initiatieven ontwikkelen waarin we arbeid als bron van culturele uitwisseling en sociale cohesie zien. Dit betekent dat we nieuwe projecten zullen opzetten die inspelen op de rijke geschiedenis van arbeid en ambacht, maar die ook ruimte bieden voor innovatieve werkvormen. Het gaat hierbij om activiteiten die een kritische reflectie bieden op de veranderende aard van arbeid in de huidige samenleving, zoals de impact van technologie en automatisering, en de balans tussen werk en leven. Deze elementen komen voornamelijk onder SD2 terug.

Ontdek je maaktalent en Maandag Maakdag als laboratoriumpraktijk

Linx+ wil een alternatief bieden voor de uitdagingen rond mentaal welzijn en concentratievermogen vanuit de focus op handenarbeid en maaktalent. We zetten in op het verhogen van bewustzijn rond de impact van de digitale, economische en sociale tendensen op mentaal welzijn en de kracht van maken en het ontdekken van het persoonlijk maaktalent als tegenwicht. Hoe dit je als persoon sterker, fierder en gelukkiger kan maken en hoe je dit zelf ook opnieuw kan inzetten naar anderen toe en hoe je op die manier verbinding vindt met anderen. In onze praktijken onder 'STIEL, wij zijn de

makers' onderzochten we deze stelling. Meer info hierover in de werkingsgegevens.

Welke maatschappelijke spelregel stellen we in vraag?

Vandaag staat het mentaal welzijn en het concentratievermogen van heel wat mensen onder druk. Dit heeft verschillende sociale, economische maar ook technologische oorzaken:

- Toenemende kenniseconomie waarin het werk nooit af is en waarbij je brein continu aan staat.
- De werkintensiteit wordt steeds hoger en de economische ratrace laat ons steeds sneller meeren. Dat is niet altijd voor iedereen haalbaar.
- Digibesitas: we zijn allen te veel bezig met de digitale media en de bijhorende impulsen die ook echt verslavend werken. Op die manier is het moeilijk om te deconnecteren en mentale rust en welzijn te vinden.
- De vrije tijd die we denken te hebben, wordt vaak anders ingevuld. Het 888-model heeft in de praktijk een totaal andere verhouding. Reproductieve arbeid heeft daarin een belangrijke rol.
- Onze vrije tijd wordt vaak opnieuw ingevuld met mentale impulsen en op die manier missen we de verbinding met onszelf en de mogelijkheden van onze eigen maaktalenten.

Welk alternatief zetten we daar tegenover?

We willen mensen (terug) hun maaktalent laten ontdekken, hun vrije tijd laten reclaimen en opnieuw verbinding vinden met zichzelf. Net daar ligt voor ons een deel van de oplossing om te deconnecteren van de mentale en digitale wereld. Want zelf iets kunnen maken of iets met je handen kunnen, is een boost voor je identiteit en een manier om terug verbinding te vinden met jezelf. Je talenten kunnen delen en terug inzetten voor de samenleving is dan weer de volgende stap om verbinding te vinden met anderen.

We beperken arbeid, stiel en vakmanschap hierbij niet tot economische waarde, maar gaan op zoek naar de mens achter en in het product. De fierheid van de maker staat voorop.

Met focus op kleinschalige mens-tot-mens processen maken we alternatieven voor de economische ratrace zichtbaar. We onderzoeken hoe dit proces van vertraging mensen beïnvloedt. We onderzoeken en delen, openen het debat, gaan samen aan de slag en timmeren aan een duurzame toekomst.

Hoe zien onze verdere plannen er uit?

We dromen van een Maandag Maakdag. Misschien niet de meest voor de hand liggende dag maar net

op die dag worden er weinig andere dingen gepland waardoor mensen net dan (extra) vrije tijd hebben om toch even iets met de handen te doen. Dat hoeft geen grootse actie te zijn. We denken aan een basispakket met 'ontdek je maaktalent' waarbij we bv. papier en een potlood toevoegen om te ontdekken dat je terwijl je wacht op de trein niet noodzakelijk op je smartphone moet zitten maar je talent in het vouwen van kraanvogels of droeden kan (her)-ontdekken en dat iedereen effectief een maaktalent heeft of dat nu breien, prei planten, lassen, fietsbanden repareren of hout- en keramiekbewerking is.

Zoals aangegeven in ons doelstellingenkader nemen we het eerste jaar uit de beleidsperiode de tijd om de concepten 'Ontdek je maaktalent' en 'Maandag Maakdag' verder uit te werken en om de lancering van de bewustmakingscampagne te plannen en voor te bereiden. Zoals aangegeven in het financieel overzicht voorzien we voor deze uitdagingen een bijkomende aanwerving en ook extra middelen.

Verbindende rol

Linx+ draagt met de verbindende rol bij aan de versterking van het sociale weefsel in de samenleving. De maatschappelijke uitdagingen, zoals polarisatie, individualisering, digitalisering en toenemende ongelijkheid, vragen om een vernieuwde aanpak die inzet op verbinding en sociale strijd.

Uitgangspunten voor de verbindende rol en hoe ze terug te vinden zijn in de strategische en operationele doelen:

1. De sociale strijd thematiseren: We gaan expliciet de sociale strijd thematiseren in ons werk, met de nadruk op de kracht van mensen die samen opkomen voor hun rechten. Door mensen te verbinden, stellen we hen in staat om samen solidair te zijn en te strijden voor maatschappelijke verandering. Wanneer we het bij Linx+ hebben over maatschappelijke verandering, dan gaat het altijd over collectieve verandering.

Het doel is niet alleen om mensen te verenigen rond gedeelde doelen, maar ook om hen een plek te bieden in de samenleving, waardoor ze minder geïsoleerd raken en deel worden van een groter geheel. Dit betekent dat we structureel aandacht besteden aan thema's zoals ongelijkheid, onrechtvaardigheid en uitsluiting (SD1 en OD 3.1). Maar ook aan de waardering van ieders bijdrage aan de samenleving (SD2).

2. Samenwerken met organisaties die werken met kansengroepen: een belangrijke pijler van onze verbindende rol zal de samenwerking zijn met organisaties die werken met kansengroepen. In onze werking willen we meer dan ooit groepen in de samenleving verbinden met elkaar. We doen dat op basis van hun gezamenlijke ervaringen in ons sociaaleconomische systeem maar ook door hen te doen begrijpen hoe sommige groepen juist andere ervaringen hebben, door de situatie waarin ze zich bevinden. Bv. mensen met een stabiele job leren begrijpen waarom het voor langdurig zieken belangrijk is dat er een sterk sociaal vangnet is.

We leggen de brug naar mensen die om wat voor reden dan ook geïsoleerd zijn – of dit nu door economische, sociale of culturele omstandigheden komt. Linx+ ziet samenwerking als een krachtig middel om kansengroepen te betrekken bij de sociale strijd en hen een stem te geven binnen de samenleving. Voorbeelden van zo'n samenwerkingen zijn terug te vinden onder bijvoorbeeld SD 1. Ook in OD 3.1 staat de concrete samenwerking met (organisaties van) kansengroepen centraal.

3. Verbinding door gezamenlijke betekenis van sociale strijd: Onze verbindende rol draait niet alleen om praktische samenwerking en interactie, maar ook om het zoeken naar gezamenlijke betekenis in de sociale strijd; wat is mijn plek daarin, wat is die van jou, hoe verbindt die strijd ons? Door dialoog en reflectie over wat sociale strijd betekent (zie SD 1), brengen we diverse groepen samen rond gedeelde waarden en doelen. Dit versterkt niet alleen hun onderlinge solidariteit, maar motiveert hen ook krachtig voor maatschappelijke verandering. We zorgen ervoor dat Linx+ een platform kan zijn waar het gesprek over de sociale strijd tussen verschillende perspectieven mogelijk is.

4. Verbinden binnen en tussen groepen: Binnen onze eigen organisatie willen we de verbinding versterken, zowel binnen als tussen de lokale groepen. Interne cohesie en samenwerking tussen groepen bevorderen de uitwisseling van ideeën, versterken de solidariteit tussen verschillende groepen en helpen ons om effectiever te opereren als eenheid. Dit interne netwerk vormt een belangrijk onderdeel van onze bredere maatschappelijke verbindingsoopdracht die ook in ons doelstellingenkader terugkomt onder OD3.2.

Onze acties om meer interne verbinding te bekomen zijn beschreven onder ons vrijwilligersbeleid.

Visie op de functies

Funciemix

Voor de lopende beleidsplanningsperiode koos Linx+ om alle functies uit het decreet op te nemen. De vier functies voelden allen genoeg vertegenwoordigd om hier expliciet voor te kiezen. Doorheen de voortgang van de beleidsperiode en de tussentijdse beoordeling ervan, voelden we aan dat dit een te grote spreidstand en te versnipperde focus van onze werking vergde.

Binnen het huidige beleidsplanningsproces verduidelijkten we onze missie en onze unieke identiteit. Van daaruit kiezen we de komende beleidsperiode uitdrukkelijk voor twee functies: cultuur en maatschappelijke beweging. Dit zijn de twee functies waarin onze missie en visie het meest prominent naar boven komen.

Linx+ heeft een langlopende ervaring met het cultureel vertalen van een visie op de samenleving en het blootleggen van maatschappelijke kwesties en kansen via culturele expressie. Denk maar aan onze werking rond sociale fotografie, de wandelingen langs sociaal erfgoed en onze focus op makers in de vrije tijd onder het project 'STIEL, wij zijn de makers'. Ook onze lokale groepen organiseren heel wat culturele activiteiten. In de komende periode zetten we hier verder op in en geven we nog meer ruimte aan waardering voor creatieve expressie in verschillende luiken van onze werking.

Maatschappelijke beweging zit dan weer in elk aspect van ons DNA. Vanuit cultuur en verbinding gaat Linx+ voor sociale verandering, willen we mensen in beweging brengen.

Als organisatie met een verleden als vereniging is de gemeenschapsvormende functie een op het eerste gezicht vanzelfsprekende keuze. Tijdens onze denkoefeningen voor dit beleidsplan voelden we echter dat de lokale groepen belangrijk zijn voor ons, maar slechts één van de manieren om onze missie te realiseren. We denken ook niet dat we daar de grootste groei in impact zullen realiseren. Hoewel we mensen blijven samenbrengen, nemen we de gemeenschapsvormende functie toch niet op als kernfunctie in onze funciemix.

Hetzelfde geldt voor de leerfunctie. We hebben een aantal sterke leerpraktijken met onder andere het lerend netwerk voor onze gidsen en de inclusietrajecten rond sociale fotografie. We nemen deze processen gedegen en doordacht op en gunnen onszelf hier nog een groeipad in. We zien deze functie echter als ondersteunend voor de rest van de werking en nemen ze niet op in de funciemix.

Cultuurfunctie

De cultuurfunctie zit bij Linx+ diep vervat in het DNA. Er is jarenlang strijd gevoerd voor de tijd en ruimte waarin arbeiders hun eigen cultuurvormen kunnen ontdekken en waarderen. Vaak worden bepaalde vormen van arbeid en de daarmee verbonden cultuur niet erkend of gewaardeerd, wat wordt weerspiegeld in de maatschappelijke blik op bepaalde vormen van arbeid én hun specifieke cultuur. Bij Linx+ staat waardering van iedereen centraal en willen we dan ook ieders expressie waarderen.

Cultuurbeleving gebeurt bij Linx+ dan ook op een laagdrempelige manier. We dragen met onze werking bij aan het creëren, bewaren en delen van cultuur.

1. Verhalen vertellen beschouwen we ook als een culturele activiteit. We brengen thema's uit de sociale geschiedenis zeer tastbaar in beeld door het verhaal van de arbeiderswijken ter plaatse te vertellen met een gids, vanuit zowel de grote lijnen uit de geschiedenis als anekdotische verhalen. Deze werkvorm laat ons toe om vanuit het verleden te kijken naar de huidige samenleving en de mogelijkheden voor de toekomst. Vanuit de arbeiderswijk kunnen we bijvoorbeeld kijken naar sociale woonwijken vandaag en wat die vertellen over onze maatschappij. We laten niet enkel de gids aan het woord maar gaan ook in dialoog met de deelnemers via open vragen om te peilen naar de impact van onze activiteiten en praktijken. (OD 1.1)

2. Met onze projecten rond sociale fotografie geven we fotografen (amateurs en semi-professionelen) een forum en publicatiekansen en laten we een breed publiek kennismaken met fotografie. We gaan voorbij het zuiver esthetische aspect van fotografie en zetten het medium in als praktijk om over de samenleving na te denken. Als fotograaf maar ook als toeschouwer die het werk bekijkt. (OD 1.2)

3. Cultuurexpressie biedt mensen een unieke manier om na te denken over hun eigen ervaringen en positie in de maatschappij. Door te creëren kunnen mensen reflecteren over hun persoonlijke en collectieve omstandigheden. Voor sommige mensen is dat ook een veel meer toegankelijke en interessante manier om te reflecteren dan de puur cognitieve. Dit proces helpt hen niet alleen om hun

eigen plek te vinden in de bredere context van sociale strijd, maar ook om die positie actief vorm te geven en te beïnvloeden. Het expressieve dient zo als een krachtig middel voor zelfontdekking en maatschappelijke betrokkenheid. (OD 1.2)

4. Wij zijn trots op het feit dat we cultuur toegankelijk maken voor iedereen. We bieden laagdrempelige cultuurvormen aan, met respect en waardering voor elke expressie. Dit is de kern van wat wij 'arbeiderscultuur' noemen, die vaak een weerspiegeling is van bredere maatschappelijke bewegingen. We werken met toegankelijke beeldtaal en stimuleren samen creëren en maken. Ook op inclusieve cultuurbeleving zetten we in de komende beleidsperiode blijvend in. We verlagen de drempels voor deelname aan culturele activiteiten. Met ons partnerschap als koepelorganisatie met UiTPAS verlagen we de instap om cultuur te beleven.

Meer info over hoe we inzetten op cultuurparticipatie is terug te vinden in het onderdeel Participatiebeleid.

Ook onze lokale vrijwilligersgroepen dragen met hun laagdrempelig vrijetijdsaanbod mee aan deze invulling van de cultuurfunctie. (OD3.2)

5. Cultuur als middel voor digitale deconnectie: Met de campagne 'Maandag Maakdag' (OD 2.2) zetten we cultuur in als middel voor digitale deconnectie. Handwerk en ambachten zijn niet alleen artistieke expressievormen, maar ook een manier om mentale rust te vinden, trots te zijn op jezelf en te ontsnappen aan de digitale overbelasting. Deze initiatieven verbinden cultuur met welzijn en bieden mensen de kans om zich creatief te uiten in een fysieke en sociale context.

6. Cultuur als spiegel van maatschappelijke bewegingen: Cultuur en maatschappelijke bewegingen zijn nauw met elkaar verbonden. Linx+ wil cultuur gebruiken om maatschappelijke bewegingen te versterken door bijvoorbeeld tentoonstellingen, performances en artistieke projecten te organiseren die thema's zoals arbeid, migratie, gendergelijkheid en klimaatverandering onder de aandacht brengen. Cultuur wordt ingezet als een spiegel die de uitdagingen van onze samenleving weerspiegelt en mensen uitnodigt tot actie. (OD1.2)

Maatschappelijk bewegingsfunctie

De kritische blik op de samenleving staat vandaag hoog op onze agenda. Dicht bij de leefwereld van

onze doelgroep en vanuit ons DNA informeren en mobiliseren we ons netwerk.

Met dit aanbod zorgen we voor bewustzijn over sociale strijd, geven we aan dat gelijke rechten niet zomaar verworven zijn en werpen we een blik op de fragiliteit van democratie. We laten onze achterban hiermee een politiserende rol opnemen.

Vanuit ons aanbod rond sociaal bewogen fotografie brengen we via beelden wat er leeft in de samenleving en roepen we op tot nadenken. Door vanaf 2022 het magazine Rauw uit te geven, voeden we het maatschappelijk debat. We geven ruimte aan fotografen om hun verhaal en beweegredenen te brengen. We geven ook aan hoe sociaal bewogen fotografie ontstaan is en wat de maatschappelijke impact hiervan kan zijn (OD1.2).

Met 'STIEL, wij zijn de makers' willen we bewustzijn creëren over de economische ratrace, de kracht van maken en meemaken, en de centrale rol van arbeid en de mens achter het werk in het productieproces benadrukken. In de komende beleidsperiode werken we dit thema verder uit in OD2.2 waarin we op zoek gaan naar de mens achter het maakproces.

Vanuit verschillende partnerschappen linken we aan actuele thema's in de samenleving en nemen we standpunt in of werken we mee aan het bewustzijn, bv. rond 8 mei of rond 17 oktober (OD3.1). In de beleidsperiode 2026-2030 zullen we onze maatschappelijke bewegingsfunctie verder versterken door in te zetten op:

1. We politiseren over sociale verandering vroegen en nu: Met ons aanbod rond sociale geschiedenis vertellen we de verhalen van de arbeidersklasse: de opkomst van de arbeidersbeweging en de sociale strijd voor een betere samenleving. We leggen daarbij de nadruk op de collectieve kracht van vereniging en de strijd voor gelijke rechten. Daarbij gaan we met onze deelnemers in gesprek en ontdekken we samen met hen hoe zij een plek kunnen innemen in de sociale strijd voor maatschappelijke verandering vandaag. Deze politiserende activiteiten vinden plaats onder OD 1.1. en OD 2.1.

2. Mobiliseren rond sociale strijd en solidariteit: In lijn met onze verbindende rol zullen we de sociale strijd uitdrukkelijker thematiseren en mensen samenbrengen rond gedeelde doelen en waarden. We streven ernaar om solidariteit te versterken door mensen bewust te maken van de maatschappelijke ongelijkheden en hen aan te moedigen om samen actie te ondernemen. (OD3.1 en ook OD3.2)

3. Samenwerken met organisaties voor kwetsbare

groepen: Linx+ zet zich in voor het betrekken van kwetsbare personen bij maatschappelijke bewegingen. We werken samen met organisaties die zich richten op de meest kwetsbaren in onze samenleving en bouwen bruggen tussen verschillende gemeenschappen. Dit is cruciaal om inclusieve maatschappelijke bewegingen te ontwikkelen die rekening houden met de ervaringen en noden van mensen die vaak gemarginaliseerd worden. (OD1.2 maar ook OD3.1).

4. Arbeid als thema voor maatschappelijke bewe-

gingen: Zoals beschreven in onze laborol, willen we arbeid herwaarderen als een centraal thema binnen maatschappelijke bewegingen. Dit doen we door het benadrukken van de mens achter de arbeid en door campagnes zoals 'Maandag Maakdag', waarbij we digitale deconnectie combineren met fysieke arbeid en creativiteit. Deze initiatieven bieden mensen de kans om zich op een nieuwe manier te verbinden met werk, en tegelijkertijd deel te nemen aan een bredere beweging die gericht is op het herstellen van balans en welzijn in een gedigitaliseerde wereld (SD2).

Bovenlokale werking en relevantie

Bij Linx+ maken we het verschil in het Vlaamse middenveld door cultuur in te zetten als vertaling van sociale strijd. Wij geven stem en zichtbaarheid aan maatschappelijke en economische ongelijkheden en versterken gemeenschapsvorming en solidariteit. Verhalen en ervaringen van werkende mensen, gemarginaliseerde groepen en activisten vertellen we naar betekenisvolle culturele uitingen die aanzetten tot bewustwording en actie.

Dit sluit aan bij het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029, waarin cultuur en erfgoed de fundamenten vormen van gemeenschapsvorming en identiteit. Bij Linx+ zetten we cultuur in om solidariteit en collectieve verantwoordelijkheid te bevorderen. Als actieve partner en stem van sociale bewegingen dragen we bij aan een Vlaanderen dat warm, inclusief en veerkrachtig is. Wij geloven dat cultuur niet alleen waarden weerspiegelt, maar ook maatschappelijke verandering in gang zet.

Linx+ organiseert lokaal activiteiten voor een breder publiek. Voor deze activiteiten zorgen we voor een gebiedsdekkende verdeling, roterend doorheen de jaren. Zo organiseerden we een 20-jarig bestaan als Linx+ in 2023 in het Industriemuseum in Gent. In 2024 ging onze Linx+dag door in Hasselt en in 2025 strijken we neer in Mechelen. Voor de organisatie van deze inspiratiedag werken we samen met lokale gidsen en vrijwilligers die het programma mee op maat van onze missie en visie invullen met wandelingen, museumbezoeken, documentaire en debat, ontmoeting, ...

Onze tweede Dag van de Sociale Fotografie vond in 2023 plaats het Zuiderpershuis in Antwerpen na een succesvolle start in De Grote Post in Oostende in 2022. In het Zuiderpershuis kan je ons ook jaarlijks ontmoeten op de Verbraekenlezing, een partnerschap dat al enkele decennia loopt. Voor 2024 werken we samen met Les Ateliers des Tanneurs in Brussel om op die manier een centraal ontmoetingspunt te vormen voor de fotografen en andere deelnemers die van over heel Vlaanderen en ook Nederland komen.

Activiteiten rond sociale geschiedenis en -strijd organiseren we doorheen heel Vlaanderen, Brussel en ook Wallonië, want sociale geschiedenis en strijd stoppen niet aan de taalgrens. Wandelingen in Brussel en Wallonië worden in het Nederlands gegidst. We zorgen voor een goede gebiedsdekkende verdeling per kalenderjaar. Onze expo over de strijd voor het Algemeen Stemrecht reist sinds april 2023 (toen organiseerden we een herdenkingsdag in Borgerhout) heel Vlaanderen rond en

was al op een veertigtal locaties te zien. Hiervoor werken we samen met lokale bibliotheken, dienstcentra, buurthuizen, ziekenhuizen, scholen, vakantiecetra en andere organisaties. De expo kreeg vaak pers aandacht. Onze expo en bijhorende publicatie, audiotour en podcast afleveringen maken ook deel uit van het 'Iedereer stemt!'-netwerk. We namen deel aan het Feest van de Democratie dat SAAMO in september 2024 in Antwerpen organiseerde. SAAMO maakte van de expo ook actief gebruik om hun doelpubliek te doen nadenken over het belang van je stem uitbrengen bij verkiezingen. We gingen de aanpak van de expo ook toelichten voor studenten sociaal-cultureel werk van HOGENT. We bekijken intussen waar we nog terecht kunnen voor 2025.

Verder bestaat Linx+ uit een netwerk van lokale vrijwilligersgroepen die over Vlaanderen verspreid liggen. Er is daarbij een overwicht in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Limburg. Voor de komende beleidsperiode blijven we inzetten op het lokaal netwerk van groepen met een sterkere ondersteuning naar een meer missiegedreven lokale werking. In regio's waar er minder vertegenwoordiging is via lokale groepen, zetten we zelf projecten op om nieuwe doelgroepen te bereiken en onze werking te verbreden. Het einddoel is daarbij niet om louter het klassieke afdelingswerk verder uit te breiden, maar wel een open engagement te stimuleren dat de verdere verbinding met en verspreiding van onze missie en visie ondersteunt. **Meer info hierover in vrijwilligersbeleid.**

Ook voor de activiteiten en acties met partners letten we erop een brede dekking te hebben over Vlaanderen, al primeert daar de intrinsieke waarde van de actie of het evenement.

Werking in de vrije tijd

De activiteiten van Linx+ vinden plaats in de vrije tijd m.n. in het weekend, 's avonds op weekdagen of tijdens de zomermaanden. Sinds de vorige beleidsperiode zorgen we voor een laagdrempelig aanbod (zowel financieel als inhoudelijk) in de zomermaanden. We stellen vast dat dit aanbod wordt afgenomen door deelnemers die niet op vakantie (kunnen) gaan en/of ervoor kiezen om dicht bij huis van een culturele uitstap in groep te genieten.

Voor een aantal kwetsbare doelgroepen werken we af en toe tijdens de gangbare kantooruren, zoals bij de inclusietrajecten rond sociale fotografie, aangezien dit een haalbaar en vrij moment is voor deze groep mensen.

Ook onze lokale vrijwilligers en achterban organiseren hun aanbod en activiteiten binnen hun vrije tijd.

Participatiebeleid

Participatie van iedereen

Linx+ bouwt mee aan een warm netwerk dat de samenleving versterkt. We zetten vrije tijd in als middel om mensen te versterken op individueel niveau en om hen een plek te geven in de samenleving. We kregen van de visitatiecommissie het advies om een meer gedragen beleid en aanpak uit te werken om zowel ons publieksbereik te verbreden, als ook specifieke doelgroepen te bereiken. In de voorbereiding van dit beleidsplan was dit een belangrijk aandachtspunt, ook binnen ons participatiebeleid.

Versterkend werken en toegankelijkheid

Linx+ zet zich in om de participatiedrempels binnen ons aanbod te verlagen. Dit doen we door rekening te houden met de fysieke toegankelijkheid van onze activiteiten. Zo organiseren we met Linx+ evenementen altijd op locaties die zich in de buurt bevinden van een treinstation en volledig rolstoel-toegankelijk zijn. Op onze evenementen maken we ook steeds gebruik van microfoons, zodat ook personen die slechter horen mee kunnen volgen.

Daarnaast screenen we onze Blik Historik-stadswandelingen op fysieke toegankelijkheid en taal-toegankelijkheid en vermelden we vanaf 2026 deze informatie bij de aankondigingen van de activiteiten op onze website.

We sporen onze gidsen aan om steeds gebruik te maken van ons draagbare audiosysteem, zodat elke deelnemer het verhaal goed kan volgen. We investeerden in 2024 in een professioneel audiosysteem.

Verder trachten we ons aanbod financieel laagdrempeliger te maken door te werken met de UIT-PAS. Hiermee bieden we mensen met minder middelen de gelegenheid om deel te nemen aan onze activiteiten. In 2023 maakte 4% van onze deelnemers gebruik van het kansentariaf, in 2024 steeg dit naar 7%. We blijven ons inzetten om ons aanbod bekender te maken bij een breder publiek, als ook bij mensen die recht hebben op het kansentariaf. Algemeen kiezen we ervoor om ons aanbod aan een laag maar correct tarief aan te bieden.

We werken actief samen aan om mensen te bereiken die minder vanzelfsprekend kunnen participeren aan het vrijetijdsaanbod. Zo hebben we de fotografie-inclusietrajecten al met verschillende organisaties doorlopen. Binnen deze trajecten wordt er actief ingezet op participatie van personen in een kwetsbare positie met focus op hun verhaal en persoonlijke sterktes. Op die manier geven

we deze minder zichtbare personen een stem en visibiliteit.

We voorzien de lokale Linx+ groepen van een online inspiratiegids waarin ze inspiratie kunnen vinden om toegankelijke en succesvolle activiteiten te organiseren. We merken echter dat de digitale kloof hier opspeelt en blijven ons inzetten om de digi-vaardigheden van onze vrijwilligers te versterken. In 2024 namen onze vrijwilligers op eigen vraag deel aan een vorming over Facebook op de lokale vrijwilligersdagen. In 2025 gaan we samen met de lokale groepen werken rond publieksverbreding en inclusie, zodat onze activiteiten op lokaal niveau ook toegankelijker worden voor iedereen. Uiteraard blijven we onze groepen coachen in een-op-een contacten. Via de rubriek 'Iedereen mee?' in ons magazine Linxuit brachten we onze lokale groepen al in contact met de principes en goede praktijken van het kruispuntdenken.

We zetten in op het werven van nieuwe vrijwilligers die Nederlands als tweede taal spreken. Zo bieden we hen de kans om de Nederlandse taalvaardigheid te ontwikkelen en om hun netwerk te versterken. In onze vrijwilligersvacatures maken we gebruik van de taaliconen ontwikkeld door Atlas. Ook als iemand weinig tot geen Nederlands spreekt, is die welkom bij ons. Op 14 november 2024 namen we deel aan de Vrijwilligersmarkt in Muntpunt in Brussel die vooral gericht is op nieuwkomers en mensen met Nederlands als tweede taal. De deelname van Linx+ was waardevol; we hebben een nieuw publiek bereikt en wel 14 geïnteresseerden om vrijwilliger te worden bij Linx+ onder verschillende engagementen van onthaal van deelnemers, begeleiding van gegidste groepen, ondersteuning bij het opbouwen en afbouwen van tentoonstellingen, ...

Deelnemen en deelhebben

We organiseren een groot deel van ons aanbod samen met onze vrijwilligers. De lokale Linx+ groepen zijn vrij om hun eigen activiteiten te organiseren. Wel ondersteunen we de groepen de komende jaren om meer missiegericht te werken, bijvoorbeeld door informatie en ondersteuning te bieden op vlak van toegankelijkheid en inclusie. Vanaf 2025 bieden we de groepen ook een 'Maak het mee'-keuzepakket aan van missiegedreven activiteiten, dat Linx+ financiert. Een aantal Linx+ groepen is enthousiast om met elkaar samen te werken om nieuwe dingen te ontdekken en elkaar beter te

leren kennen. We werken een handelingskader uit om samenwerkingen tussen groepen te stimuleren.

Het aanbod van de Blik Historik-wandelingen, waarmee we de sociale strijd terug naar de mensen brengen, geven we vorm samen met ons netwerk van gids-vrijwilligers. Dit netwerk bestaat uit mensen met verschillende sociale, historische en syndicale achtergronden. Deze gidsen creëren zelf een wandeling over de sociale geschiedenis, gebaseerd op verhalen en onderwerpen waar zij gepassioneerd over zijn. Ook de deelnemers van de wandelingen vinden dit een succes; naast nieuwe deelnemers hebben we een kern van enthousiaste wandelaars die onze gidsen door heel België volgen. Via deze laagdrempelige activiteit verbinden we mensen die gepassioneerd zijn over sociale geschiedenis en inspiratie zoeken rond hedendaagse sociale strijd.

Ook de fotografie-inclusietrajecten worden begeleid door vrijwilligers. Samen met deze vrijwilligers willen we kwetsbare doelgroepen via fotografie versterken. De trajecten stemmen we steeds af op de specifieke context van de verschillende doelgroepen waarmee we werken. De deelnemers bepalen samen met de begeleider rond welke thema's zij aan de slag willen gaan. Door hen autonomie te bieden in dit proces, zijn ze zowel deelnemer als deelhebber.

Om onze achterban een duidelijke stem te geven en met hen in dialoog te gaan, organiseerden we op 24 februari 2024 onze grote Maak het mee-dag in Brussel. We gingen aan de slag in vijf werkgroepen rond verschillende thema's, waarin iedereen de kans kreeg om zijn, haar of hun meningen, gedachten en toekomstige visie voor Linx+ te delen.

Met de stakeholdersbevraging van juli 2024 wilden we enerzijds te weten komen wie onze deelnemers en vrijwilligers zijn en anderzijds hen de mogelijkheid geven om hun ideeën over Linx+ te laten horen. Onze deelnemers en vrijwilligers beschouwen Linx+ als een sociale, leerrijke en geëngageerde organisatie. Twee derde van onze achterban neemt regelmatig deel aan ons aanbod: van een keer per week tot meerdere keren per jaar. Daarnaast zien we ook behoorlijk wat kruisbestuiving in de types activiteiten waar onze deelnemers en vrijwilligers aan deelnemen.

Samenwerkingen en nieuwe praktijken

Vanuit onze waarden solidariteit, gelijkheid, democratie en rechtvaardigheid zetten we ons in om het warm netwerk van de samenleving te versterken. We gingen al verschillende samenwerkingen en partnerschappen aan met organisaties die zich ook inzetten voor kwetsbare doelgroepen. We geven

mensen hierin de ruimte om mee na te denken en eigenaar te worden van het proces.

In de inclusietrajecten zetten we fotografie in als middel om mensen te versterken. We bereiken kwetsbare doelgroepen door deze trajecten af te leggen in samenwerking met verschillende organisaties, zoals Kras, Fedasil en de Rode Antraciet. Voor 2025 staan er nieuwe trajecten gepland waarvan we de praktijk versterken vanuit onze ervaringen in de afgelopen jaren.

Door een partnerschap aan te gaan met het collectief 'Ieders Stem Telt' en deel te nemen aan het Feest van de Democratie konden we mensen versterken door hen te informeren over het stemrecht en het belang van een gezonde democratie. We namen deel met de Linx+ tentoonstelling 'Leve het stemrecht voor iedereen!'. Ook gingen we als middenveldorganisatie samen met burgers en politici in dialoog over verschillende maatschappelijke onderwerpen.

In samenwerking met Filmhuis Klappei in Antwerpen zetten we sociale film in om bewustwording over maatschappelijke kwesties te vergroten en het sociale weefsel te versterken. Linx+ is al jaren medeorganisator van '7 Dagen Sociale Film' en recenter van 'Bekend Onbekend'. Naast filmhuis fungeert Klappei ook als buurtcentrum en is het een partner van SAAMO. Door de samenwerking met Klappei bereiken we nieuwe doelgroepen.

De stem van de vrijwilliger en de achterban

Eind 2023 en begin 2024 organiseerden we in het kader van ons traject rond Goed Bestuur en zelfevaluatie verschillende Maak-het-mee-babbels waar we ook de inbreng van de vrijwilligers. Vrijwilligers werden hiervoor breed uitgenodigd.

Ook de vrijwilligersdagen die we jaarlijks organiseren zijn een plek waar we actief uitwisselen, vorming aanbieden en luisteren naar de inbreng van onze achterban.

In 2024 organiseerden we een uitgebreide stakeholdersbevraging waar we ook actief de vrijwilligers betrokken en peilden naar hun engagement, motivatie en welbevinden. Dit soort bevraging organiseren we bij elke beleidsplanningscyclus.

Van oudsher hebben onze lokale vrijwilligers een vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering en het Bestuursorgaan via de voorzitter en een bestuurslid. In 2025 plannen we een nieuwe open oproep voor het toetreden tot de AV zodat we ruimte laten voor nieuwe vrijwilligers om Linx+ mee te besturen. Bedoeling is om de nieuwe beleidsperiode te starten met een nieuwe samenstelling van de AV.

Vrijwilligersbeleid

Linx+ werkt sinds haar ontstaan in 1965 met vrijwilligers. Vele vrijwilligers die er van het eerste uur bij waren, zijn nog steeds trouwe ambassadeurs. Onze lokale groepen vormen daarom een belangrijk onderdeel van onze vrijwilligerswerking. Met de evoluties in het vrijwilligerslandschap zetten we daarnaast in op meer flexibele vormen van engagement. Ook via tijdelijke of eenmalige engagementen kunnen losse projectvrijwilligers hun talenten verder verkennen en ontplooien en zo bijdragen tot onze missie:

Linx+ bouwt aan een warm netwerk dat de samenleving versterkt en mensen inspireert om hun plek te vinden in de sociale strijd. Onze vrijwilligers spelen hierin een belangrijke rol.

Netwerk van projectvrijwilligers

De losse projectvrijwilligers ondersteunen de emancipatie van onze doelgroepen door hun eigen expertise in te zetten als gids voor wandelingen rond sociale geschiedenis en hedendaagse sociale strijd, als begeleider van inclusietrajecten rond sociale fotografie, of in een beperkter kader zoals bijvoorbeeld als begeleider van een wandeling, moderator van een debat, reporter of evenement-fotograaf, ... Deze vrijwilligers worden eerder vanuit een los vrijwilligersverband betrokken. In de lopende en komende beleidsperiode zetten we actief in op het nauwer betrekken van deze vrijwilligers en deze groep verder uit te breiden.

Gidsen van Blik Historik en het lerend netwerk

Voor de gegidste Blik Historik wandelingen doet Linx+ beroep op een 40-tal verschillende gidsen. In 2024 startten we met een lerend netwerk, waarbij we de gidsen twee- à driemaandelijks samenbrengen. Enerzijds om ervaringen en expertise uit te wisselen en te leren van elkaar, anderzijds om ons aanbod beter op elkaar af te stemmen en een kwaliteitstoets toe te voegen. De uiteindelijke bedoeling is om onze wandelingen sterker in te zetten als een instrument voor maatschappelijke bewustmaking. De bijeenkomsten nemen een actieve vorm aan, met in de voormiddag een uiteenzetting over een historisch thema door een gastspreker, en in de namiddag een proefwandeling door één van de gidsen, gevolgd door een collectief feedbackmoment. Volgende thema's stonden gepland in 2024: coöperaties, politiserend werken, antifascistisch verzet, samenleven in een superdiverse samenleving. De invulling van het lerend netwerk werd

vooraf bevestigd aan de gidsen en kende een vliegende start al voelden we na de tweede sessie dat de gevraagde inzet te hoog lag. We werken aan een bijsturing van de invulling en aanpak van het netwerk in 2025. Ook voor ons als organisatie vormt het lerend netwerk een leermoment. Feedback van deelnemers aan de wandelingen wordt met de gidsen besproken en maakt deel uit van onze kwaliteitstoets van het aanbod.

Museum van het Kapitalisme en vrijwillige gidsen

In de zomer en het najaar zorgden we voor een plek voor het rondreizend Museum van het Kapitalisme in Ons Huis in Gent tijdens de Gentse Feesten en de Chinastraat in oktober-november 2024. Als Linx+ zorgden we niet alleen voor de logistieke ondersteuning maar ook voor nieuwe vrijwilligers die als gids bezoekers in het museum rondleidden. We ondersteunden het vormingstraject tot gids in samenwerking met het museumcollectief. Via deze weg bereikten we 12 nieuwe gidsen waarvan er 6 verder bij onze werking betrokken willen blijven.

Inclusietrajecten met sociale fotografen

Na een aantal boeiende inclusietrajecten in de eerste jaren van de lopende beleidsperiode, voelden we aan dat deze werkvorm een belangrijk onderdeel vormt voor onze werking. Het laat ons toe om in kleinere groepen samen met andere organisaties mensen te versterken in hun talenten en het cultureel vertolken van hun verhaal via fotografie. Vaak gaat het om mensen in een kwetsbare positie die hun stem moeilijker kunnen laten klinken en minder zichtbaar zijn in de samenleving. We werkten hiervoor samen met Breedbeeld (steunpunt voor fotografie, film en mediakunst) onder het All-in-project samen met het werklozencomité Antwerpen en armoedeorganisatie Kras in Gent rond het Immoneb-project.

In 2024 hebben we deze praktijk verder uitgebreid naar 3 trajecten met 3 vrijwillige sociale fotografen die als workshopbegeleiders een kleine groep ondersteunen in het maken van foto's uit hun leefomgeving om hun blik op de samenleving te tonen en hun ook als persoon en groep te versterken. Elk traject kent een eindproduct in een publicatie of tentoonstelling die we als Linx+ ook mee ondersteunen. Om deze trajecten goed af te stemmen en kwalitatief in te zetten is een draaiboek samengesteld op basis van onze expertise uit vorige

trajecten en met afstemming van de vrijwillige sociale fotografen. We zorgen ook voor bijsturing van het draaiboek en het plan van aanpak in functie van verbeterpunten die worden aangegeven in de evaluatierondes. We gaan ook verder op zoek naar vrijwilligers die deze trajecten willen begeleiden. Vanuit de eerste lichting bekijken we of een train-the-trainer traject mogelijk is.

Op onze 3de editie van de Dag van de Sociale Fotografie op 30 november 2024 lieten we twee fotograaf-workshopbegeleiders uitgebreid aan het woord over hun ervaringen in het begeleiden van de groepen. Dit werkte zeer inspirerend en resulteerde in 2 nieuwe potentiële vrijwilligers die zich spontaan aandienen bij het horen van de verhalen.

We konden in 2024 terecht bij Fedasil in Machele, De Rode Antraciet in Oudenaarde en Trafiek in Gent. Voor 2025 bereiden we de sessies voor samen met De Vijver in Antwerpen, Het Ventiel in Hulste, SAAMO in Antwerpen en 't Lampeke in Leuven en leggen we ook contacten met het Overkop huis in Eeklo voor een traject met jongeren van 18 tot 25 jaar.

Engagementen voor projectvrijwilligers

De inzet van vrijwillige gidsen en workshopbegeleiders sociale fotografie is best intensief. Daarom experimenteren we ook met meer losse engagementen rond projecten. Om deze te bereiken doen we regelmatig open oproepen via de vrijwilligersdatabanken van steden zoals Gent, Give a day en de vrijwilligersmarkten van het Steunpunt Vrijwilligersbeleid of tijdens uitbrekacties op cultuurmarkten, Open Monumentendag, 1 mei of andere evenementen waar we meer mensen kunnen bereiken. Deze werkvorm promoten we ook bij lokale groepen voor het uitbreiden of versterken van hun lokale ploeg.

Intussen stelden we een aantal basisvacatures op om nieuwe vrijwilligers te bereiken met een duidelijke omschrijving van de verwachtingen en wat we in de plaats te bieden hebben. We kozen bewust voor eenvoudige, klare taal en het toepassen van de taaliconen ontwikkeld door Atlas om het nodige niveau van het Nederlands duidelijk te maken. We verhogen hiermee de taaltoegankelijkheid van ons aanbod en bieden hiermee open kansen om Nederlands te oefenen. Op die manier werkt een engagement als vrijwilliger bij Linx+ ook versterkend op taalniveau. We kozen bewust voor een mix van inhoudelijke en meer praktische invullingen van een vrijwilligersengagement om op verschillende talenten te kunnen inspelen. Intussen hebben we vacatures ontwikkeld voor gids

Museum van het Kapitalisme en Blik Historik wandelingen, wandeling begeleiden, praktische dingen zoals expositie opbouwen of afbouwen, bezoekers verwelkomen en uitleg geven over expositie, onthaalvrijwilliger op evenementen, reporter voor magazines. In november 2024 namen we deel aan de vrijwilligersmarkt voor anderstaligen via het Steunpunt vrijwilligerswerk Brussel in Muntpunt. Hiermee bereikten we een nieuw publiek en konden we een 14-tal potentiële vrijwilligers warm maken voor een engagement bij Linx+. We nemen de komende weken de tijd om te kijken hoe we deze mensen kunnen integreren in de vrijwilligerspool van Linx+.

Volgende stappen in het vrijwilligersbeleid projectvrijwilligers

- In 2025 zorgen we voor een bijsturing van het lerend netwerk van de gidsen op basis van de verzamelde feedback.
- In 2025 zorgen we voor een verdere verfijning van het draaiboek voor de inclusietrajecten en het naar buiten brengen van de resultaten en verhalen.
- Het bestaande handelingskader voor losse vrijwilligers wordt in 2025 geactualiseerd en verder uitgebreid.
- In de komende beleidsperiode zetten we breder in op het betrekken van projectvrijwilligers door concrete thema's en werkvormen aan te reiken vanuit OD3.1: mensen voeren samen van onderuit actie over een waardige plek in de samenleving en het project sociale strijd in mijn wijk. We doen dit overigens niet alleen maar werken actief met andere organisaties en actoren samen voor een breder bereik en uitwisseling van expertise en het versterken van elkaar.

Lokale vrijwilligers en klassieke groepen

De lokale vrijwilligers en groepen, de losse vrijwilligers en helpende handen dragen bij aan een warme en solidaire samenleving. Door samen met hen zinvolle en creatieve vrijetijdsactiviteiten te organiseren, geven we hen de kans om hun talenten te ontplooien en zich met elkaar en anderen te verbinden. We stimuleren hen om samen activiteiten te organiseren om elkaar beter te leren kennen en inspiratie bij elkaar op te doen.

Coaching van lokale groepen

Vandaag ondersteunen de lokale Linx+ medewerkers de lokale groepen en vrijwilligers in hun engagement door actief in gesprek te gaan. Ze doen dit vanuit een coachende rol. Vaak gaan deze gesprekken over inspiratie rond aanbod en activiteiten, het bereiken van nieuwe deelnemers en

vrijwilligers en vragen rond samenwerkingen met andere organisaties. Verder zijn financiële draagkracht en beschikbare lokalen en andere ruimtes om hun activiteiten te organiseren, sinds corona belangrijker geworden. Hiervoor gaan we actief op zoek naar oplossingen waar het kan.

Lokale medewerkers bieden hulp bij administratieve vragen rond subsidies, verzekeringen of GDPR-vragen. De lokale Linx+ medewerkers hebben verder ook inzicht in het lokaal speelveld en zorgen voor toeleiding naar andere organisaties of specifieke doelgroepen. Het vrijwilligersplatform dat onder de naam inspiratiegids op onze website te vinden is, vormt de verzamelplek waar veel van de ondersteuning in de kijker wordt gezet.

Lokale Linx+ groepen kunnen verder ook rekenen op ondersteuning bij de vormgeving van hun communicatieproducten zoals affiches, flyers, uitnodigingen, visuals voor sociale media en kunnen via ons de promobox uitlenen voor uitbrekeacties.

Verder communiceren we uitgebreid via Linxuit magazine en verschillende e-zines voor en over de lokale vrijwilligers en geven we hun activiteiten ook een plek op onze website.

Tijdens vrijwilligersdagen brengen we de lokale groepen samen. Met de maak-het-mee-babbels van 2023 maakten we hierin een doorstart voor alle provincies met lokale groepen en zorgden we voor een afstemming tussen de verschillende werkvormen hierrond.

De Linx+dag is jaarlijks een dag waarop we onze vrijwilligers samenbrengen en ook voorbeeldactiviteiten aanbieden aan een voordeeltarief.

Wat we verwachten van lokale vrijwilligers en groepen

Onze lokale vrijwilligersgroepen bestaan als feitelijke verenigingen onder de koepelvzw Linx+. Ze werken autonoom hun programmatie en werking uit. De groepen staan ook zelf in voor de financiële opvolging van hun werking. Van de groepen zelf verwachten we dat ze zich identificeren als Linx+ groep en ook het logo gebruiken. Ze kunnen hiervoor een gepersonaliseerd logo bij ons opvragen. Verder verwachten we dat ze hun activiteiten misgiedreven organiseren en dat die aansluiten bij de waarden van Linx+, openstaan voor een breder publiek en dat hun werking niet in strijd is met het civiel perspectief. Om deze afspraken te verankeren, werden in 2022 een nieuwe engagementsverklaring en bijhorend afsprakenkader met elke lokale groep besproken en onderling ondertekend.

Opvolging van de lokale vrijwilligerswerking

Intussen worden alle groepen jaarlijks doorgelicht en wordt deze informatie verzameld in ons sjabloon voor de groepsfoto. Zo hebben we een jaarlijkse stand van zaken over de werking van elke lokale groep. Verder worden de contactmomenten met lokale groepen geregistreerd en omschreven zodat we het verloop en de opvolging van de lokale groepen goed in kaart houden. Deze informatie en de concrete inhoud van de gesprekken en andere contactmomenten met de lokale vrijwilligers zijn een informatiebron voor het verder uitwerken en afstemmen van ons vrijwilligersbeleid.

Per kwartaal worden de registraties opgevraagd bij de lokale vrijwilligers. Welke activiteiten organiseerden ze, onder welke functies en hoeveel deelnemers werden er bereikt. Via deze monitoring maken we een jaarlijkse stand van zaken van de werking van onze lokale vrijwilligersgroepen. In de lopende beleidsperiode worden de 4 functies bevestigd. De instrumenten voor deze monitoring worden in 2025 op basis van dit beleidsplan voor de komende beleidsperiode bijgesteld en voorbereid.

Aantal lokale groepen en vrijwilligers in 2023 en 2024

Bij de laatste doorlichting van de lokale groepen in het najaar van 2024 komen we uit op 65 lokale groepen tegenover 70 in 2023. In het afgelopen jaar namen we afscheid van 2 groepen waarvan we aanvoelden dat de werking niet meer beantwoordde aan de verwachtingen van lokale groepen zoals in ons vrijwilligersbeleid werd vooropgesteld. We verwachten in de komende beleidsperiode nog een lichte daling aangezien een aantal van de lokale vrijwilligers al iets ouder zijn. We zetten echter nog bewust in op deze groepen omdat we aanvoelen dat zij mee het verschil maken voor het uitdragen van onze missie en visie en we het engagement van deze vrijwilligers ook waardierend willen blijven benaderen. Waar het kan of nodig is, laten we groepen actiever samenwerken of zelfs fusioneren.

Binnen de sector is er een tendens om het engagement van klassieke lokale vrijwilligersgroepen als uitstervend te zien. We gaan er bij Linx+ van uit dat dit model inderdaad onder druk staat maar dat we dit ook op kleinere schaal versterkend kunnen verder zetten.

Volgende stappen in het vrijwilligersbeleid van lokale groepen

In 2025 plannen we een nieuwe doorlichting van onze groepen via het levensfasemodel van Joris Piot. Deze aanpak is voor Linx+ niet nieuw. In 2018

organiseerden we met onze lokale groepen gesprekken via dit model en sindsdien blijven we de toegekende levensfase opvolgen. We voelen echter dat hier na de doorlooptijd van een aantal jaar nood is aan een nieuwe nulmeting. De coronaperiode die een grote impact had op onze vrijwilligerswerking (net als in het bredere werkveld) en de inhoudelijke evoluties (samenstelling van de een-gemaakte vzw en gecentraliseerd team in 2021) en personeelwissels bij Linx+ hebben hier grote impact op gehad. Ook de bijhorende ondersteuning die per levensfasetest was ontwikkeld, is klaar voor revisie en bijsturing. Na een periode van een jaar zonder overkoepelende medewerker vrijwilligersbeleid kunnen we hier (instroom september 2024) opnieuw volop op inzetten. Het plan van aanpak om de levensfasegesprekken te voeren, wordt in de maanden november en december 2024 voorbereid om de gesprekken te starten vanaf eind januari 2025.

In november-december 2024 brengen we ook de ondersteuningsnaden in kaart en stellen we een plan van aanpak samen, op basis van het 5B-model: Binnenhalen, Begeleiden, Betrekken, Belonen en Beëindigen. Voor elk van deze noden wordt gekeken hoe we deze opdracht vandaag al opnemen en waar nodig wordt er bijgestuurd of een werkvorm of oplossing gezocht. Deze elementen worden ook telkens getoetst aan het levensfasemodel om eventuele diversificatie per levensfase toe te laten.

Zoals omschreven in OD3.2 is het niet onze ambitie om de werking van de lokale groepen opnieuw uit te breiden tot het niveau van de beleidsperiode 2016-2020 (of de jaren voorheen) aangezien we merken dat de beoordeling en ondersteuning van de groepen in die periode vooral vanuit een kwantitatieve benadering vertrok. Ook de evoluties binnen Linx+ en vrijwilligersengagementen zoals hierboven omschreven hebben impact gehad op het aantal groepen. We kiezen er dus bewust voor om de lokale werking vanuit een kwalitatieve benadering volop te laten renderen voor de deelnemers en de missie van onze organisatie. We bieden de komende beleidsperiode een gericht aanbod voor lokale groepen om op basis van de cultuur- en maatschappelijk bewegende functie hun aanbod samen te stellen. Hiervoor starten we in 2025 met het Maak-het-mee-pakket voor lokale groepen waarbij we hen ondersteunen door bv. volgende activiteiten te financieren: een wandeling uit ons Blik Historik aanbod, een groepsbezoek in een museum, een spreker rond een maatschappelijk thema, ... In de komende beleidsperiode zorgen we ook voor een ondersteuningspakket om als

lokale groep aan de slag te gaan onder het thema Maandag Maakdag.

In 2025 zorgen we voor een nieuwe editie van de Maak-het-mee-dag die in het teken staat van de werking en de programmatie van de lokale groepen met inspiratie en uitwisseling in voorbereiding van 2026.

Dankwoord

Dank aan allen, medewerkers, derden en onze vrijwilligers die meewerkten aan de opmaak van het beleidsplan 2026-2030. Hun inzet, engagement en inbreng maakte dat uiteindelijk alles op zijn plaats viel. Die samenwerking was van cruciaal belang.

Het zorgde ervoor het beleidsplan qua inhoud en stijl, onze normen, waarden en principes capteerde. Een beleidsplan waarmee de lokale afdelingen aan de slag kunnen.

Dit plan is geen eindwerk, maar een leidraad voor onze toekomstige acties. Een kompas als het ware in de huidige complexe en onzekere maatschappelijke context voor ons streven naar een inclusieve, warme samenleving.

Laat ons samen aan de slag gaan.

Eddy Van Lancker
Voorzitter & vrijwilliger Lincx+

Dit is een uitgave van Linux+ vzw
Hoogstraat 42, 1000 Brussel
02 289 0180

info@linuxplus.be

www.linuxplus.be

v.u. Caroline Copers, Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Vlaanderen
verbeelding werkt